БЕЛАРУСКАЯ МАЛАДЗЁЖНАЯ ГАЗЕТА

ЧЫРВОНАЯ ЧЗ ЗМЕНА

29 кастрычніка 1994 г.
Субота
№ 116 (13833)
Кошт у розніцу 25 рублёў
Выдаецца з 1921 года

У НУМАРЫ:

Малюе Віктар ДУБОВІК

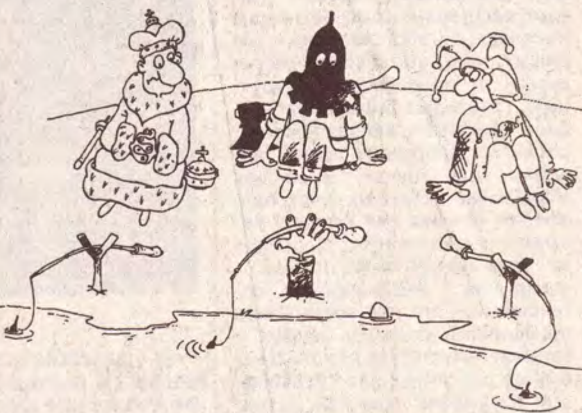

Галіна Рамізава, студэнтка Брэсцкага музычнага каледжа, марыць, як і многія ў юнацтве, пра сцэну. Першы прыступак на гэтым шляху Галіна ўжо пераадолела, скончыўшы з адзнакай музычную школу. Але наперадзе яшчэ гады вучобы ў каледжы і, як плануе дзяўчына, у акадэміі музыкі.

Фота Рамана КАБЯКА.

ІНФА-КРЫМ

Злачынныя катэджы

Згодна з указаннем прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Аляксандра Лукашэнкі, органамі ўнутраных спраў сумесна з прадстаўнікамі кантрольна-рэвізійных органаў і грамадскасці праведзены комплексныя аператыўна-прафілактычныя мерапрыемствы па праверцы аб'ектаў будаўніцтва і месцаў індывідуальнай жылой забудовы. У выніку выяўлена 711 фактаў злачынстваў, па якіх узбуджана 612 крымінальных спраў.

Вось толькі некалькі прыкладаў. Расследуецца крымінальная справа супраць аднаго з начальнікаў ПМК трэста "Мазырсельбуд" К. і намесніка галоўнага ўрача тэрытарыяльнага медыцынскага аб'яднання К., якія па папярэдняй змове выкралі будаўнічых матэрыялаў на 5 млн. рублёў. Асуджаны да аднаго года папраўчых работ начальнік СПМК-17 Брэстаблсельбуда Лісіцкі Г.В., які, злоўжываючы службовым становішчам, нанёс дзяржаве ўрон на 7 млн. рублёў. Прыцягваецца да крымінальнай адказнасці начальнік аднаго з МПМК г.Лепеля Т., чыё злоўжыванне службовым становішчам каштавала дзяржаве 20 млн.рублёў.

Выяўлены 32 факты хабарніцтва, 86 выпадкаў неабгрунтаванага атрымання пазык, 38 фактаў незаконнага захопу зямлі. Устаноўленая органамі сума выкрадзеных будаўнічых матэрыялаў склала 214 млн. рублёў. Акрамя таго, апрыходавана матэрыялаў на 154 млн.рублёў.

За чатыры месяцы задзейнічанымі ў комплексных мерапрыемствах падраздзяленнямі і службамі ўнутраных спраў выяўлена больш за 10 тысяч катэджаў павышанай паверхавасці, пры будаўніцтве якіх выкарыстоўваліся асабліва дэфіцытныя матэрыялы. Пры гэтым устаноўлена, што 2477 службовых асоб рознага ўзроўню, выкарыстоўваючы сваё службовае становішча, атрымалі буйныя пазыкі для будаўніцтва індывідуальнага жылля пад нізкі працэнт.

Так, напрыклад, шэраг работнікаў гаспадарчаразліковага ўпраўлення па размеркаванню жылой плошчы і фарміраванню ЖБК Віцебскага гарвыканкама выдавалі грамадзянам, якія не мелі патрэбы ў паляпшэнні жыллёвых умоў, фіктыўныя выпіскі з рашэння гарвыканкама аб паляпшэнні жыллёвых умоў. Гэта дало магчымасць названым грамадзянам атрымліваць па фальшывых дакументах у ашчадбанку буйныя сумы грошай у якасці льготных пазык. Па фактах узбуджана крымінальная справа.

Выяўлены таксама факты парушэння зямельнага і прыродаахоўнага заканадаўства. Папярнянскі сельскі Савет Мінскага раёна выдзеліў зямельныя ўчасткі пад забудову жылля ў зоне адпачынку "Паўночны бераг", побач з Заслаўскім вадасховішчам, у зоне, дзе любое будаўніцтва законам забаронена.

Аналагічныя парушэнні дапушчаны пры забудове зон Цнянскага і Дубровенскага вадасховішчаў Мінскага раёна і ў шэрагу іншых месцаў рэспублікі.

У Міністэрстве ўнутраных спраў праведзены аналіз аператыўна-прафілактычных мерапрыемстваў, пра вынікі якога паведамлена прэзідэнту Рэспублікі Беларусь.

ПРЭС-СЛУЖБА МУС РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Кур'ер "ЧЗ"

БУДЗЕ САМАЛЁТ "БЕЛАРУСЬ"

27 кастрычніка Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь Мечаслаў Грыб прыняў прадстаўнікоў Расійскай і амерыканскай аэракасмічнай прамысловасці. На сустрэчы абмеркаваны ход рэалізацыі дзяржаўнай расійска-беларускай праграмы па стварэнню самалёта агульнага прызначэння "Беларусь", удзельнікамі якой з'яўляюцца вядучыя расійскія і амерыканскія аэракасмічныя фірмы.

Дасягнута дагаворанасць аб неабходнасці стварэння транснацыянальнай тэхналагічнай карпарацыі па рэалізацыі праграмы.

Прэс-служба Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.

ПСТОРЫЯ Ў АСОБАХ

Сцвярджэнне, што беларуская зямля не вельмі шчодрая на славутых людзей, вырашылі абвергнуць складальнікі энцыклапедычнага даведніка "Мысліцелі і асветнікі Беларусі". У выдавецтве "Беларуская энцыклапедыя" ўжо завершана работа над кнігай і цяпер яна рыхтуецца да друку.

У даведніку будуць змешчаны артыкулы пра 650 славутых людзей, якіх нарадзіла беларуская зямля. Прычым, кніга фактычна з'яўляецца гісторыяй нашай рэспублікі ў асобах, паколькі артыкулы аб славутых мысліцелях і асветніках Беларусі згрупаваны па эпохах і гістарычных перыядах. Аўтарскім калектывам новага выдання праведзена вялікая даследчая работа. У выніку ў кнігу ўвайшлі артыкулы не толькі пра такіх дзеячаў, як Ефрасіння Полацкая, Кірыл Тураўскі, Францыск Скарына, але і пра пакуль мала знаёмых нам кнігавыдаўцоў, этнографаў, філосафаў, дзейнасць якіх аказала ўплыў не толькі на беларускую культуру, але і на славянскую культуру ў цэлым.

БЕЛІНФАРМ.

ДЗЕНЬ, ЯКІ ЗАСТАЕЦЦА Ў ПАМЯЦІ

Сёння спаўняецца 76 год з дня заснавання камсамола. І, як бы мы ні ставіліся да гэтай даты, дзень нараджэння камсамола застаецца ў памяці не толькі ветэранаў маладзёжнага руху і пакалення 30—40-гадовых, але і сённяшніх членаў Саюза моладзі Беларусі.

Непарыўна звязаны з камсамолам і 73-гадовы лёс "Чырвонай змены". А таму віншуем з гэтай нагоды сяброў маладзёжнага руху ўсіх часоў і ўсіх былых чырваназменаўцаў.

ВІНШУЕМ!

Кафедры педагогікі і псіхалогіі Акадэміі фізічнага выхавання і спорту Беларусі споўнілася 50 год.

На кафедры, адной з асноўных у Акадэміі, выхавана шмат выдатных спартсменаў, трэнераў і, безумоўна, настаўнікаў фізічнай культуры. Амаль ва ўсіх спартыўных, агульнаадукацыйных школах, дзіцячых садках, санаторыях нашай рэспублікі працуюць выпускнікі кафедры, якую больш як дзесяць год ўзначальвае трохразовы алімпійскі чэмпіён, прафесар Алена БЯЛОВА.

(УЛ.ІНФ.)

ШЧАСЛІВАЯ ЛІЧБА – "8"

Нарэшце цывілізацыя дайшла і да Лепельшчыны. Зараз адсюль, нават з самай далёкай вёсачкі, набраўшы патрэбныя лічбы, можна дазваніцца хоць на край свету (былі б грошы). Справа ў тым, што яшчэ ў верасні ў Віцебску ўведзена ў эксплуатацыю новая аўтаматычная міжгародняя тэлефонная станцыя электроннага тыпу. Лепельскі раён першым падключаны да гэтай станцыі.

Як паведаміў галоўны інжынер раённага вузла сувязі Уладзімір Анатольевіч Шакута, хутка будуць закончаны наладачныя работы, і якасць сувязі праз "васьмёрку" значна палепшыцца.

Уладзімір МІХНО.

ДАПАМОГУЦЬ ЛАЯНС-КЛУБЫ

Беларусь стала 181-й краінай у Міжнароднай асацыяцыі лаянс-клубаў — дабрачыннай арганізацыі, якая налічвае сёння 5 мільёнаў членаў.

Больш за год таму ў Клімавічах быў створаны першы ў рэспубліцы лаянс-клуб, які дапамагае старым, інвалідам, хворым дзецям. А нядаўна на адкрыцці яшчэ двух (у гарадскім пасёлку Круглае Магілёўскай вобласці і Мінску) прысутнічаў каардынатар лаянс-клубаў з Нарвегіі Эйнар Лійгар. Таксама пры дапамозе нарвежскіх дабрачынных клубаў у Клімавічах у хуткім часе будзе бясплатна ўстаноўлена нарвежская тэлефонная станцыя на 10 тысяч нумароў, якая забяспечыць тэлефонамі ў горадзе ўсіх жадаючых.

Наталля ВАЛАКІДА.

СПОНСАРАМ СТАЎ ...ПАРТЫЗАН

Конкурс на лепшы музычны твор, верш, выраб з дрэва і металу, а таксама школьнае сачыненне аб'явіў былы партызан, наглядчык музея ў Расонскім раёне Леанід Рабінін, устанавіўшы прэміі са сваіх зберажэнняў.

Тэмай конкурсных твораў, паставіў ён умову, павінна быць асоба Пятра Машэрава, пад камандаваннем якога партызаніў спонсар паўстагоддзя таму.

НАС ЧАКАЕ ІСПАНСКАЯ КАРЫДА

Істотную лепту ў ліквідацыю вынікаў аварыі на Чарнобыльскай АЭС вырашыў унесці іспанскі фонд "Габарон".

Аб сваіх намерах яго прадстаўнікі паведамілі на сустрэчы з міністрам знешніх эканамічных сувязей рэспублікі Міхаілам Марынічам. З дапамогай гэтай арганізацыі, у якой склаліся добрыя сувязі з нашым фондам "Беларусь", сто дзяцей з забруджаных радыёнуклідамі зон ужо змаглі набрацца сіл у гэтай краіне. Госці з-за мяжы будуць і далей аздараўляць нашых дзяцей у сябе на радзіме. Для гэтага яны плануюць 3 красавіка будучага года арганізаваць чартарныя рэйсы з Мінска ў Андалузію.

У планах фонду — арганізацыя ў нас выставак іспанскіх тавараў, а таксама ўпершыню ў СНД паказ для жыхароў Беларусі непаўторнай карыды. Выручаныя ад гэтых мерапрыемстваў грошы плануецца накіраваць на лячэнне нашых дзяцей, закупку для рэспублікі медыцынскага абсталявання, лекаў.

БЕЛІНФАРМ.

ТРАГЕДЫЯ Ў ІНТЭРНАЦЕ

У адну з нядаўніх начэй у пакоі інтэрната Беларускай акадэміі музыкі адбылася трагедыя. У выніку ўзгарання, прычына якога не высветлена, загінулі дваццацічатырохгадовы Саша Аўдзееў, студэнт 3 курса, і дваццаціаднагадовы Дзіма Радомскі, які вучыўся на 2 курсе.

Як паведаміў Аляксандр Рашчупкін, прарэктар па вучэбнай рабоце акадэміі, паводле папярэдніх звестак, не спрацавала супрацьпажарнае ўстройства, якім абсталяваны ўсе пакоі інтэрната.

Святлана КУЛІКОВА.

Курсы валют на 28 кастрычніка:

	Даляр ЗША		Ням. марка	
	Скупка	Продаж	Скупка	Продаж
"Комплекс"	6800	7050	4500	4700
"Прыор"	6850	6950	4600	4660
"Дукат"	6850	7100	4550	4750

ПРЭС-КАНФЕРЭНЦЫІ

Галоўны банкір ініцыіруе "жорсткую палітыку"

"Той, хто не бачыць змяненняў у прэзідэнце Беларусі Аляксандры Лукашэнку, які за кароткі тэрмін вырас у значную палітычную фігуру, той застаецца сляпым," — заявіў на праведзенай 26 кастрычніка прэс-канферэнцыі старшыня праўлення Нацыянальнага банка Станіслаў Багданкевіч. На яго думку, падтрымка прэзідэнтам "рэвалюцыйнай" праграмы антыкрызісных мер — смелы і рашучы крок, на які ранейшае кіраўніцтва не асмельвалася пайсці.

Прадаўжаючы гэту тэму, Станіслаў Антонавіч падкрэсліў, што практычна 99 працэнтаў прапаноў галоўнага банкіра знайшлі адлюстраванне ў гэтай праграме і цяпер пачалася іх рэалізацыя. На праведзеным пасяджэнні праўлення Нацбанка прыняты шэраг кардынальных рашэнняў у рамках праграмы неадкладных мер па выхаду эканомікі з крызісу. Гэта, у першую чаргу, абмежаванне грашовай масы шляхам скарачэння крэдытнай эмісіі, змяненне стаўкі рэфінансавання. Тлумачачы сутнасць гэтых мер, галоўны банкір паведаміў, што Нацыянальны банк вырашыў абмежаваць рост крэдытаў ураду і камерцыйным банкам у 4-м квартале сумай 345 мільярдаў рублёў. Прычым палова гэтай сумы пойдзе на крэдытаванне дэфіцыту бюджэту. А рэфінансаванне камерцыйных банкаў не выйдзе за межы 174 мільярдаў рублёў. Банкір падкрэсліў, што гэтыя жорсткія параметры ўзгоднены з Міжнародным валютным фондам.

У першым паўгоддзі 1995 года Нацбанк абмяжуецца аказаннем падтрымкі толькі ўраду, камерцыйным жа банкам крэдыты выдзяляцца не будуць. Акрамя таго, ужо 10 кастрычніка ўстаноўлена новая працэнтная стаўка па крэдытах: 25 працэнтаў у месяц, гэта значыць стаўка рэфінансавання будзе роўна месячнай інфляцыі. Такім жа чынам будзе ўстанаўлівацца і працэнтная стаўка па дэпазітах для грамадзян, якая, паводле пераканання галоўнага банкіра, не павінна абясцэньваць пакладзеныя на рахунак грошы.

Аднак Станіслаў Багданкевіч падкрэсліў неабходнасць падтрымкі прымаемых ім жорсткіх мер з боку ўрада, які, на яго думку, павінен зрабіць свабодным цэнаўтварэнне, аб'явіць свабоду гандлю, ажыццявіць у сціслыя тэрміны прыватызацыю. У той жа час галоўны банкір дадаў, што, на яго радасць, "ён бачыць у цяперашнім прэм'еры Міхаіле Чыгіры аднадумца, чаго не скажаш пра ранейшага лідэра".

Станіслаў Багданкевіч спыніўся на пытаннях адносін рэспублікі з Расіяй. "Я за асаблівыя адносіны з Расіяй, будуемыя на аснове роўнасці, якую павінна стымуляваць Расія. Беларусь жа будзе заставацца дастойнай і значнай краінай у гэтых адносінах і не паводзіць сябе ва ўрон сабе", — сказаў ён.

Адказваючы на пытанні журналістаў, галоўны банкір яшчэ раз падкрэсліў, што ўступае ў бой з правапарушальнікамі на фінансавым рынку рэспублікі і мае намер тут навесці парадак, каб выканаць узятыя на сябе абавязацельствы ў рамках прэзідэнцкай праграмы антыкрызісных мер.

БЕЛІНФАРМ.

ПАДПІСКА-95

Будзьма разам!

Сябры! Так, менавіта сваімі сябрамі лічу я, Вера Шчэціна, рэдактар аддзела студэнцкай і школьнай моладзі, чытачоў "Чырвонкі". І вельмі хацела б, каб і ў наступным годзе вашы адносіны да нашага аддзела і газеты ў цэлым заставаліся б сяброўскімі і каб расла колькасць прыхільнікаў газеты. А таму коратка раскажу, якім уяўляецца аддзел пасля 31 снежня 1994 г. яго супрацоўнікам. Адразу папярэджу: мы супраць карэнных рэвалюцыйных пераўтварэнняў. Вы, безумоўна, памятаеце рубрыкі "Моладзь і час", "Дзеці і мы", "Званок на ўрок", "Навіны ад Гаўдэамуса"? Спадзяюся, ухваліце наша з карэспандэнтам аддзела Ірынай Завадскай рашэнне пакінуць іх на старонках газеты. А цяпер пра новае, што, мяркуем, зацікавіць вас. Калісьці ў нашай газеце была рубрыка "Гасцёўня "ЧЗ", дзе змяшчаліся гутаркі з цікавымі людзьмі. Спадзяёмся, што не перавяліся гэткія на Беларусі і ёсць чым падзяліцца ім з моладдзю. Ёсць задума адкрыць у "Чырвонцы" службу псіхалагічнай дапамогі. Як будзе называцца рубрыка? Нешта накшталт "Парада для цябе", "Дапаможам парадай" ці "Пераломны момант". Давайце абмяркуем варыянты разам з вамі не толькі ў сэнсе падабаецца альбо не, а і ў адпраўцы пісьмаў з тымі балючымі пытаннямі, якія вы не можаце вырашыць самі. А мы паспрабуем знайсці патрэбных спецыялістаў.

"Жыццё як яно ёсць" – здаецца таксама патрэбнай рубрыкай. Акрамя таго, аддзел плануе змясціць шэраг матэрыялаў па праблемах сучаснай школы. Першы з іх "Школа ўваходзіць у рынак" доктара сацыялагічных навук Ніны Кунгуравай.

...Не хочацца на гэтым ставіць кропку. Пішыце нам, давярайце, райцеся, чытайце "Чырвонку". І давайце разам рабіць яе цікавым і карысным выданнем.

Ф. СП-1

Міністэрства сувязі і інфарматыкі Рэспублікі Беларусь

АБАНЕМЕНТ на газету 63129 (індэкс выдання)

ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА Колькасць камплектаў

на 1994 год па месяцах

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Куды ______ (паштовы індэкс) ______ (адрас)

Каму ______ (прозвішча, ініцыялы)

ДАСТАВАЧНАЯ КАРТКА

ПВ | месца | літар

на газету 63129 (індэкс выдання)

ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

Кошт	падпіскі	______ рублёў.	Колькасць камплектаў	
	пераадрасоўкі	______ рублёў.		

на 1994 год па месяцах

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Куды ______ (паштовы індэкс) ______ (адрас)

Каму ______ (прозвішча, ініцыялы)

"Еўраньюс" — "Суперчэннэл" — "Уорлднэт"

ДЗЕВЯТАЕ НЕБА

Дзяжурныя па выпуску перакладчык Ларыса ДУДАРУК, ЛюдмілаКАХАВЕЦ, рэдактар НаталляВАЛАКІДА.

ПАД АБСТРЭЛАМ – ТЭЛЕСТАНЦЫЯ

У заходняй частцы Сараева, недалёка ад мясцовай тэлестанцыі, была ўзарвана граната.

Сярод пацярпеўшых — 15-гадовая дзяўчынка, якая знаходзіцца ў вельмі цяжкім стане.

ПАГАДНЕННЕ НАТО І ААН

НАТО і ААН прыйшлі да згоды ў пытанні аб сумесных ваенна-паветраных дзеяннях у Босніі і Герцагавіне.

Прадстаўнікі гэтых арганізацый заявілі, што ваенныя дзеянні будуць пачаты пры першай жа неабходнасці.

У МАЗАМБІКУ ВЫБАРЫ ІГНАРУЮЦЬ

У Мазамбіку насельніцтва праігнаравала парламенцкія выбары.

Адмаўленне ад удзелу ў выбарах узмацніла напружанасць у дзяржаве.

ІТАЛЬЯНСКІЯ ПЕНСІЯНЕРЫ ПРАТЭСТУЮЦЬ

У Рыме адбылася дэманстрацыя, выкліканая нядаўнім скарачэннем пенсіённай дапамогі.

На дэманстрацыю выйшла каля 30 тысяч жыхароў горада.

БУТРАСУ ГАЛІ – ВЫШЭЙШАЯ ЎЗНАГАРОДА ФРАНЦЫІ

Генеральнаму сакратару ААН Бутрасу Галі ўручаны французскі крыж — вышэйшая ўзнагарода дзяржавы.

Бутрас Галі атрымаў ордэн за выдатную палітычную работу ў ААН і на былой пасадзе міністра замежных спраў Егіпта.

ВЕНЕЦЫЯ АЧЫШЧАЕЦЦА

У Венецыі прынята спецыяльная праграма па ачыстцы горада.

На гэтыя мэты выдзелена 150 мільярдаў лір.

ПАВЕДАМЛЕННІ, АТРЫМАНЫЯ ПА КАНАЛАХ СПАДАРОЖНІКАВАЙ СУВЯЗІ "ЧЫРВОНАЙ ЗМЕНЫ"

БІЗНЕС-КЛАС

"СПРАВА ШЫШОВА" – АДКРЫТА І...ЗАКРЫТА

З афіцыйным заклікам да прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі ўбачыць і своечасова спыніць пачатае ў рэспубліцы "паляванне на ведзьмаў" вырашыў звярнуцца на праведзенай вечарам 24 кастрычніка экстраннай прэс-канферэнцыі буйнейшы ў рэспубліцы камерцыйны банк "Прыорбанк".

Прычынай для такога экстраннага сходу ў сценах "Прыорбанка" журналістаў, кіраўнікоў буйных камерцыйных банкаў, прадстаўнікоў пасольстваў, Еўрапейскага банка рэканструкцыі і развіцця, МВФ і іншых міжнародных фінансавых арганізацый стаў арышт першага намесніка старшыні праўлення гэтага банка Сяргея Шышова.

Праз дзве гадзіны пасля заканчэння прэс-канферэнцыі Шышоў быў вызвалены з-пад варты.

Што ж, відаць, на гэты раз самым дзейсным інструментам абароны для банкіра стала "чацвёртая ўлада"...

У ПОЛЬШЧУ – ПА ТАВАР

На думку начальніка мытні "Заходні Буг" Вячаслава Асінцава, сёння большасць нашых турыстаў едзе ў Польшчу, што называецца, паражняком.

На даляры, выручаныя раней на польскіх базарах, яны купляюць за Бугам харчаванне і тавары народнага спажывання, якія там значна таннейшыя. Тым самым нашы суайчыннікі і грамадзяне Расіі, якія едуць цераз Варшаўскі мост, няблага падтрымліваюць дробны і сярэдні бізнес у суседняй краіне, інвесціруючы ў яго развіццё мільёны важкіх даляраў.

"МЕРСЕДЭС-БЭНЦ" ПРЭЗЕНТУЕ

У Мінску адбылася прэзентацыя тэхнагандлёвага цэнтра кампаніі "Мерседэс-Бэнц", прадстаўніком якой на Беларусі стала фірма "Гебрудэр Хельбіг".

Адкрыццё цэнтра дасць магчымасць пашырыць пастаўкі на беларускі рынак аўтамабіляў вядомай нямецкай кампаніі, сярод якіх будуць легкавыя і грузавыя машыны, мікрааўтобусы і спецыяльны аўтатранспарт, у тым ліку пажарныя машыны і машыны "хуткай дапамогі". Акрамя гэтага, новы цэнтр бярэцца за ўсе віды рамонту аўтамабіляў. Фірма адкрыла дылерскія цэнтры ў Брэсце, Гомелі, Магілёве, Гродна, а зараз такі цэнтр плануецца стварыць і ў Віцебску. Трэба адзначыць, што сваю прадукцыю ў Беларусі фірма рэалізуе па заводскіх цэнах — на 15 працэнтаў танней, чым у Германіі.

Наталля ВАЛАКІДА.

РОЗДУМ НАД ПРАБЛЕМАЙ

Школа ўступае ў рынак

Вецер рынычных перамен усё больш асвяжае наша прывычнае жыццё, ламае многія ўяўленні, мяняе маральныя асновы. У тым ліку нашы адносіны да грошай, асабістага дабрабыту, прадпрымальнасці, умення забяспечыць сабе дастойнае існаванне. Добра гэта ці дрэнна?

І тое, і другое. Нямала з таго, што склалася ў былой савецкай школе, жыццёва неабходна і сёння. Але нямала прыйдзецца перарабіць і стварыць нанава. Да такога "новага" і адносіцца эканамічная адукацыя школьнікаў. Яе ўвядзенне ў школах рэспублікі выключна важна. Адсутнасць элементарнай эканамічнай падрыхтоўкі моладзі з'яўляецца адной з прычын цяперашняй эканамічнай і дзелавой пасіўнасці большасці насельніцтва. Трапляючы пасля ціхага размеранага школьнага жыцця ў бурлівую рыначную стыхію, былы школьнік, асабліва калі ён быў вельмі паслухмяным, дысцыплінаваным і выхаваным, аказваецца бездапаможным перад жорсткім фактам самазабеспячэння і самавыжывання. На жаль, не са школы, а з уласнага, часам драматычнага пасляшкольнага вопыту ён пачынае ўсведамляць, што ў жыцці трэба разлічваць не на "добрую дзяржаву", а на самога сябе, сваю адукацыю і актыўную жыццёвую пазіцыю. Паступова прыходзіць да вываду, што ўсяго трэба дасягнуць толькі ўласнымі сіламі, уласным інтэлектам і ўменнем, "бясплатны сыр бывае толькі ў пастцы".

Нельга сказаць, што школа зусім не вучыць усяму гэтаму. Аднак яна не вучыць жыць у новым грамадстве. Таму эканамічнае навучанне з'яўляецца для нас не проста важным, а жыццёва неабходным, без якога наўрад ці магчымы паспяховы пераход да рыначнай эканомікі.

Перш за ўсё варта адзначыць, што наша рэспубліка не адзіная, у школах якой будзе праводзіцца сістэматызаваная эканамічная адукацыя. Цяпер нам асабліва спатрэбіўся б вопыт тых, хто мае поспехі ў гэтай галіне: ЗША, Вялікабрытаніі, Германіі. Як навучаюць эканамічным азам там, дзе такая адукацыя ўжо вядзецца і прыносіць свае дывідэнды? Думаецца, што не варта забываць і нашых бліжэйшых суседзяў — былых партнёраў па СССР. Магчыма, многа карыснага для сябе мы змаглі б таксама пераняць з вопыту польскіх школ? Аднак, на жаль, азнаямленча-забаўляльныя прагулкі за рубеж па-ранейшаму ў большай пашане ў кіруючых работнікаў адукацыі, чым паездкі па патрэбнай справе, для якіх заўсёды чамусьці няма грошай. Тым не менш, прыйдзецца знайсці і грошы, і новых работнікаў, паколькі вельмі вялікая стаўка, калі размова ідзе аб падрыхтоўцы цэлых пакаленняў для жыцця ў непрывычных для нас, але звычайных для ўсіх астатніх эканамічных адносінах.

Тут жа ўзнікае шэраг практычных пытанняў. І на першым месцы знаходзіцца пытанне аб самім змесце эканамічнай адукацыі школьнікаў.

Цяпер эканамічная адукацыя ў школе прадстаўлена галоўным чынам працоўным навучаннем, прычым, перавага аддадзена, як правіла, найбольш простай фізічнай працы. Ёсць і яшчэ адна форма нашай, па сутнасці, псеўдаэканамічнай адукацыі школьнікаў. Гэта напаўскрытая эксплуатацыя дзіцячай працы пад прыкрыццём малых прадпрыемстваў і кааператываў пры школах. Сумна, што гэта цынічная форма заняволення дарослымі дзяцей вітаецца на ўсіх афіцыйных узроўнях, аж да міністэрства.

Акрамя таго, да эканамічнай адукацыі нашых школьнікаў часта адносяць урокі геаграфіі, перш за ўсё тыя раздзелы, якія звязаны з эканомікай. Да тэарэтычнай часткі эканамічнай адукацыі адносяць таксама і ўрокі гісторыі, паколькі многія настаўнікі праводзяць дадатковыя ўрокі па праблемах станаўлення рыначных адносін у рэспубліцы, а таксама ствараюць у сваіх школах эканамічныя музеі і вывучаюць эканамічную гісторыю краю.

Такое на сённяшні дзень становішча ў эканамічнай адукацыі ў школах рэспублікі, з якімі мы збіраемся пераўтвараць эканоміку. Да пераходу да рэальнага рынку такіх павярхоўных ведаў аб самім рынку цалкам хапала. Цяпер жа гэтага зусім мала. Больш таго, адносна сучасных патрабаванняў грамадства было б больш правільна сказаць, што ў нашай школе наогул адсутнічае эканамічная падрыхтоўка дзяцей. Яе трэба будзе стварыць.

Перш за ўсё, эканамічнае навучанне павінна прысутнічаць не ў выглядзе ўрывачных ведаў у "чужых прадметах", а ў выглядзе ўласнага, спецыяльнага прадмета па эканоміцы. Выкладацца гэты прадмет павінен не факультатыўна, а ў рамках асноўнай, абавязковай праграмы. Прычым, навучанне эканамічным адносінам мэтазгодна ўвесці ў абавязковую праграму ўжо з пачатковых класаў.

Спецыяльны прадмет па эканоміцы для школьнікаў можа называцца па-рознаму: "Асновы эканомікі", "Асновы эканамічных ведаў", "Пачатак эканомікі", "Я і эканоміка" і г.д. Напрыклад, у ЗША гэты прадмет называецца ў большасці выпадкаў "Прыкладная эканоміка". У пачатковых класах яго назва можа быць: "Займальная эканоміка", "Эканамічная граматыка", "Эканамічны слоўнік" і г.д.Заўважу, што мне ўжо даводзілася рэцэнзаваць школьныя падручнікі (конкурсныя) па гэтаму прадмету. Лічу, што ў нас ёсць з чаго выбраць для сучасных школьнікаў. Праўда, усе падручнікі толькі для старшакласнікаў.

Думаецца, што эканамічная адукацыя ва ўрочны час павінна быць прадстаўлена не толькі адным, прычым тэарэтычным прадметам. Трэба падумаць аб практычнай "дабаўцы", напрыклад, такім спадарожным практычным прадмеце, як эканоміка-камп'ютэрныя гульні. Гэты прадмет у залежнасці ад складанасці можа быць распаўсюджаны як сярод старшакласнікаў, так і школьнікаў малодшых класаў.

Але навучанне эканоміцы ў школе, безумоўна, не можа абмяжоўвацца толькі абавязковым спецыяльным прадметам. Ужо гаварылася, што патрэбна сістэмная эканамічная падрыхтоўка школьнікаў. У сувязі з гэтым варта ўлічыць, што вучыць эканоміцы — гэта вучыць рацыянальна, найбольш эфектыўна думаць і дзейнічаць. Эканамічныя веды павінны прысутнічаць ва ўсіх школьных прадметах.

Тут трэба звярнуць увагу, што развіццё эканамічнага мыслення школьнікаў прадугледжвае псіхалагічнае "суправаджэнне". Развіццё эканамічнай прадпрымальнасці звязана з расшырэннем кантактаў, з уменнем працаваць з людзьмі. Таму псіхолагаэтычная адукацыя мае выключна важнае значэнне. У яе мэтазгодна ўключыць заняткі па псіхалогіі і этыцы зносін, асновах дзелавой этыкі, этыкі зносін з равеснікамі, з настаўнікамі, з бацькамі, вывучэнне этыкі сямейных адносін.

Гаворачы аб урочнай рабоце, трэба звярнуць асаблівую ўвагу на ўрокі працы. Я наогул лічу, што іх трэба адмяніць. Тое, што задавальняла грамадства ў 50-60-я гады, калі праца была пераважна фізічнай, не задавальняе цяпер, з уваходжаннем у XXI стагоддзе і разгалінаваннем рэвалюцыйных пераўтварэнняў у навуцы і тэхніцы. Урокі працы павінны цяпер даваць асновы работы на сучаснай вытворчасці, а таксама пачатковыя навыкі па самастойнай арганізацыі такой вытворчасці. Яны павінны даваць практычныя навыкі ў прадпрымальніцтве, у арганізацыі бізнесу,павінны стаць састаўной часткай эканамічнай падрыхтоўкі школьнікаў. Іх можна перадаць таксама сістэме прафесійнага навучання, дзе даюць навыкі ў розных сучасных прафесіях.

...Навучанне эканоміцы з'яўляецца задачай не толькі ўрочнай работы. Выключна важнымі з'яўляюцца розныя формы пазаўрочнай работы. Сюды трэба, перш за ўсё, аднесці эканамічныя гульні, якія, дарэчы, можна праводзіць і на ўроках, дыспуты па эканамічных праблемах, творчыя лабараторыі па праблемах эканомікі, эканаміныя школьныя музеі, школьныя клубы і працоўныя таварыствы школьнікаў.

Але самай дзейснай і выніковай формай эканамічнага выхавання і навучання, на маю думку, з'яўляецца стварэнне ў школе так званай акцыянернай кампаніі. Гэты метад навучання шырока выкарыстоўваецца за мяжой, асабліва ў ЗША.

Такая акцыянерная кампанія мае яўныя перавагі перад малымі прадпрыемствамі і іншымі школьнымі аб'яднаннямі. У гэтых аб'яднаннях, якімі б дабрачыннымі лозунгамі яны ні прыкрываліся, дзеці набываюць толькі навыкі больш ці менш выгаднага продажу сваёй рабочай сілы, што звычайна па-фарысейску падносіцца як набыццё навыкаў у працы. У акцыянернай жа кампаніі няма нават скрытай эксплуатацыі працы дзяцей, паколькі вучні ў ёй адначасова з'яўляюцца ўласнікамі (акцыянерамі), гаспадарамі, арганізатарамі (менеджэрамі) і рабочымі выканаўцамі сваёй уласнай справы. Вучні аплачваюць арэнду за карыстанне памяшканнем (школьнымі пакоямі, класамі, калідорам), самі набываюць нескладанае абсталяванне і сыравіну, таму вырабляюць не рэсурса-, а працаёмкую прадукцыю. Гэта можа быць выраб эмблем на майках, кепках (ужо вырабленых фабрычна), пашыў адзення для цацак, асаблівая маркіроўка школьных ручак, партфеляў, бірулек для ключоў. Акцыянерная кампанія ствараецца як эканамічна самастойная і юрыдычна незалежная арганізацыя. Гэта дае магчымасць школьнікам набываць навыкі ў сацыяльным статусе не толькі наёмнага работніка, але і ўласніка, што ва ўмовах сучаснай рыначнай эканомікі вельмі неабходна.

Безумоўна, няпроста перабудаваць школу. Але паўнацэнная эканамічная адукацыя дзяцей неабходна. Значыць, патрэбны кадры, адпаведныя спецыялізацыі на факультэтах у педагагічных ВНУ. Неабходна па-новаму падысці да гэтай праблемы і інстытутам удасканалення настаўнікаў. А пакуль па-сапраўднаму рупяцца на ніве эканамічнай адукацыі школьнікаў толькі адзіночкі-энтузіясты.

Ніна КУНГУРАВА, доктар сацыялагічных навук, прафесар Рэспубліканскага інстытута павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кіруючых работнікаў і спецыялістаў адукацыі.

Не залежваецца на прылаўках магазінаў прадукцыя Івянецкага завода мастацкай керамікі. Выбар яе разнастайны — кафейныя і чайныя сервізы, дэкаратыўныя вазы, насценныя талеркі, наборы для напіткаў. Створаныя ўмелымі рукамі беларускіх майстроў, яны ўпрыгожваюць штодзённы быт і святочны стол.

Калектыў завода шмат зрабіў для развіцця старадаўняй ганчарнай справы.

Фота Аркадзя НІКАЛАЕВА.

ЭКАНОМІКА

МОТАШЛЕМ ПА–ІТАЛЬЯНСКУ

Сумесным беларуска-італьянскім прадпрыемствам "А Джы Ву Полспо", створаным на полацкім ВА "Шкловалакно", асвоена вытворчасць новага тыпу моташлема. Ён мае больш сучасны дызайн, які адпавядае патрабаванням сусветных і еўрапейскіх стандартаў. Гэта дасць магчымасць пастаўляць новы тып прадукцыі на экспарт.

Паралельна тут вядуцца работы па асваенню і выпуску будаўнічых касак на аснове палімерных матэрыялаў. Паводле папярэдніх звестак, у беларускіх будаўнікоў новая прадукцыя павінна карыстацца попытам.

В.АЗАРАЎ.

"ПАС"—палітыка-аналітычная служба

Раяць эксперты Еўрапарламента

Вопыт даказвае, што найбольш аб'ектыўным індыкатарам дэмакратычнасці грамадства з'яўляюцца выбары ў вышэйшыя структуры ўлады. Адзін этап намі пройдзены — грамадзяне рэспублікі выбралі кіраўніка дзяржавы. Які ж урок, на думку замежных экспертаў, нам трэба атрымаць з першага выбарнага марафона ў суверэннай дзяржаве Рэспубліка Беларусь?

Бадай, самыя галоўныя вывады экспертаў спецыяльнай групы Еўрапейскага парламента па кантактах з рэспублікамі СНД датычаць не прэзідэнта, а прадстаўнікоў заканадаўчай галіны ўлады. Эксперты Еўрапарламента ў сваім заключэнні канстатуюць, што Беларусь застаецца адной з нямногіх рэспублік былога СССР, дзе яшчэ не праходзілі свабодныя парламенцкія выбары. У дзеючым Вярхоўным Савеце пераважаюць былыя камуністы з ліку наменклатуры, і гэта, па сутнасці, "партыя ўлады". Спецыяльная група Еўрапарламента прама ўказвае, што "спадзяецца на неадкладнае аб'яўленне парламенцкіх выбараў". І каб рэспубліка не паўтарыла арганізацыйных памылак першага выбарнага марафона, замежныя эксперты далі свае рэкамендацыі. Па-першае, яны лічаць, што прадстаўнікі палітычных партый і грамадскія наглядальнікі павінны прысутнічаць пры фактычным падліку галасоў у цэнтральнай штаб-кватэры, а не толькі на радавых участках для галасавання. Кантроль за спісам выбаршчыкаў і зверкай подпісаў, на іх думку, павінен быць яшчэ больш жорсткім, паколькі некаторыя наглядальнікі адзначалі факты шматлікіх подпісаў, зробленых адной і той жа рукой. Указваецца, што трэба перагледзець практыку доступу да ўрнаў для галасавання за 10 дзён да афіцыйна аб'яўленага дня выбараў, паколькі яна дае магчымасць для фальсіфікацый. На думку замежных наглядальнікаў, трэба таксама перагледзець практыку перанясення ўрны з дома ў дом, каб маглі прагаласаваць старыя і хворыя. У час такога збору галасоў як мінімум павінны прысутнічаць наглядальнікі.

БЕЛІНФАРМ.

НЕРУШ

З прысваеннем дзяржаўнаму нацыянальнаму парку "Белавежская пушча" статуса біясфернага запаведніка многае тут пачало змяняцца да лепшага. Вырашана значна больш увагі ўдзяляць навукова-даследчай рабоце, удасканальванню аховы унікальнага кутка прыроды, яго раслін і жывёл. Па-іншаму будзе арганізавана і наведванне пушчы турыстамі. У планах кіраўніцтва запаведніка — распрацоўка маршрутаў для невялікіх груп у самыя прыгожыя і рамантычныя куточкі, дзе можна бачыць дзівосную прыгажосць старажытнага лесу.

...А цяпер у пушчы — залатая восень.

Фота Эдуарда КАБЯКА, БЕЛІНФАРМ.

СКРЫЖАВАННЕ

Заяву давялося перапісваць па–руску

Летам, пад час прэзідэнцкіх выбараў, я ішла па Камароўскім рынку і ўбачыла такую сцэну: каля падземнага пераходу сядзеў сівы мужчына і збіраў подпісы за Зянона Пазьняка. Адразу ж знайшлася жанчына, што пачала крычаць на ўсё наваколле:

"За кого голосуете, люди? Ведь он же притесняет русский народ. Вот и ребенка не могу в этом году отдать в русскую школу".

Хтосьці пачаў ёй пярэчыць, што жыве яна не ў Расіі, а ў Беларусі, таму і патрэбна вывучаць беларускую мову. Але большасць прысутных ішлі далей , і на іх тварах панавала абыякавасць.

А што зараз робіцца ў навучальных установах, у школах, напрыклад? Першакласнікі вывучаюць усе дысцыпліны выключна на беларускай мове. Дый да самой мовы маюць дачыненне не з другога ці трэцяга класа, як раней, а адразу. І наогул, прыкладна да шостага класа ўключна павялічылася колькасць гадзін выкладання роднай мовы.

А вось у дзесятых класах агульнаадукацыйных школ цяпер чатыры гадзіны рускай літаратуры і... дзве беларускай. Пра мову буду маўчаць, бо яе зусім няма. Можа таму, што мала настаўнікаў? Але ж я ведаю шмат беспрацоўных ці працуючых у "камках" вельмі добрых настаўнікаў, якія маглі б выкладаць не толькі ў нашай, але і ў іншых школах, дзе не хапае выкладчыкаў беларускай мовы.

Яшчэ ў канцы мінулага навучальнага года нам абяцалі, што ва ўсіх тэхнікумах, ПТВ, каледжах і г.д. выкладанне прадметаў будзе весціся выключна на беларускай мове. Аднак усе мае сябры, што паступілі сёлета ў гэтыя навучальныя ўстановы, кажуць, што ніякіх змен не адбылося. А дзе-нідзе зусім няма ўрокаў беларускай мовы і літаратуры.

Прыгадваю прыватны выпадак. Несла я заяву да дырэктара школы, а напісана яна была на беларускай мове. І што? Прымусілі мяне перапісваць на...рускую мову. Між тым, ёсць жа закон аб тым, што справаводства павінна весціся на роднай мове.

Я мяркую, што такіх школ, дзе дырэктар патрабуе заявы на рускай мове, нямала яшчэ ў нашай краіне.

Кожная сур'ёзная справа, на маю думку, павінна падмацоўвацца матэрыяльна. Тым, хто стала працуе на роднай мове, трэба, відаць, даплачваць пэўныя грошы: вадзіцелям аўтобусаў і тралейбусаў, напрыклад, за тое, што яны па-беларуску аб'яўляюць прыпынкі, настаўнікам, што выкладаюць на роднай мове прадметы, і г.д.

І гэткі закон ёсць. Але ён чамусьці дрэнна працуе. Можа таму, што няма грошай. Ці прычыны трэба шукаць ва ўрадавых установах?

Кацярына Валасевіч, вучаніца 10 "Б" класа 38-й мінскай школы.

КУР'ЕР "ЧЗ"

ЁСЦЬ І ТАКІ КОНКУРС

У Шаркоўшчынскім раёне стала традыцыяй праводзіць конкурс прафесійнага майстэрства сярод спецыялістаў па... штучнаму асемяненню буйной рагатай жывёлы. Прайшоў такі конкурс і сёлета. Улічваліся не толькі веданне спецыялістамі тэорыі, але і практычныя навыкі.

Лепшым тэхнікам-асемянатарам прызнана Антаніна Пятроўна Скопец з калгаса імя Ільіча, якая працуе больш за дзесяць гадоў і дабіваецца добрых паказчыкаў. Майстэрства патрэбна ў любой справе!

"ДРАЎЛЯНЫ" ЮБІЛЕЙ

Пяць гадоў, мінула з таго часу, як у Лепелі ўтварылася літаратурнае аб'яднанне "Выток". З гэтай нагоды ў раённым Доме культуры прайшоў восеньскі паэтычны баль. Былі запрошаны сябры літаб'яднання, госці з іншых гарадоў. А фундатарам мерапрыемства стала мясцовая дарожна-будаўнічая арганізацыя.

"Драўляным" юбілеем лічыцца ў народзе пяцігоддзе сямейнага жыцця. Заключыўшы шлюб з музаю, за гэты час "Выток" нарадзіў двух дзіцятак — зборнікі "Запалі імгненне" (1991), "Наступіць дзень" (1992). Літаратары актыўна ўдзельнічаюць у культурным жыцці раёна.

Уладзімір МІХНО.

"САБАЧАЯ РАДАСЦЬ" З ЛЯХАВІЧАЎ

Нямецкім сабакам, напэўна, спадабаліся спецыяльныя кансервы, якія пачаў выпускаць калгас "Новае жыццё" Ляхавіцкага раёна.

Гаспадарка паставіла ўжо ў Германію дзве буйныя партыі сваёй новай прадукцыі і цяпер рыхтуецца да адпраўкі наступнай.

БЕЛІНФАРМ.

ПА-СУСЕДСКУ

А ЎЦЯКАЦЬ НЯМА КУДЫ...

У Расіі прынята федэральная міграцыйная праграма. Выклікана яе прыняцце тым, што сёння ў Расіі налічваеццца каля мільёна мігрантаў з краін блізкага замежжа, 640 тысяч чалавек афіцыйна прызнаны бежанцамі і вымушанымі перасяленцамі. Асноўнымі "пастаўшчыкамі" бежанцаў па-ранейшаму застаюцца Таджыкістан, Грузія, Азербайджан, Чачня.

Для рэалізацыі мер па прыёму бежанцаў, прадугледжаных праграмай, патрабуецца не менш як 1,5 трыльёна рублёў. З бюджэту пакуль што выдзелена толькі чацвёртая частка неабходнай сумы. Так што, рэалізацыя праграмы застаецца пад вялікім сумненнем. У сувязі з гэтым узяты курс на правядзенне абмежавальнай міграцыйнай палітыкі. І ў гэтым напрамку ініцыятарам выступае Масква. Тут робіцца ўсё, каб абмежаваць уезд бежанцаў у сталіцу.

На сённяшні дзень уладамі горада афіцыйна зарэгістравана 14 тысяч бежанцаў. Плюс да гэтага налічваецца каля паўмільёна прыезджых, якія не маюць такога статуса і ў сувязі з гэтым вымушаны прытрымлівацца ўстаноўленага максімуму для пражывання і за кожны дзень знаходжання плаціць 10 працэнтаў. мінімальнай зарплаты. "Галаўны боль" міграцыйных службаў — іншаземцы з пратэрмінаванай візай або зусім без яе. Такіх набралася каля 200 тысяч: з В'етнама, Ірака, Судана, Руанды і іншых афрыканскіх і арабскіх краін.

НОВЫЯ СТАТУТЫ

У расійскія часці пачалі паступаць новыя воінскія статуты.

У адпаведнасці з новым статутам, афіцэр мае права на захоўванне і нашэнне зброі не толькі на службе, але і ў вольны ад яе час на вуліцы і дома. Гэта своечасовае новаўвядзенне тлумачыцца тым, што ў апошні час значная колькасць расійскіх афіцэраў пачала падвяргацца нападам, якія часта заканчваліся смерцю няўзброеных ваеннаслужачых.

ВІЗІТ, ЯКОГА ЧАКАЛІ...

Завяршыўся візіт міністра замежных спраў Рэспублікі Польшча Анджэя Аляхоўскага ў Беларусь.

У ходзе візіту абмяркоўваліся некаторыя аспекты эканамічнага супрацоўніцтва паміж дзяржавамі. Як вядома, Польшча стаіць на першым месцы ў спісе заходніх партнёраў нашай рэспублікі па эканамічнаму супрацоўніцтву. Па аб'ёму тавараабароту і шырыні асартыменту Беларусь абышла Украіну і іншыя краіны СНД, акрамя Расіі.

БЕЛІНФАРМ.

КУР'ЕР "ЧЗ"

ГАРСАВЕТ НЕПРАВАМОЦНЫ ПАВЯЛІЧВАЦЬ ШТРАФЫ ЗА БЕЗБІЛЕТНЫ ПРАЕЗД

З 1 снежня 1994 года страчвае сілу абзац трэці часткі першай артыкула 5 Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб адміністрацыйных правапарушэннях і прынятыя на яго падставе рашэнні мясцовых Саветаў дэпутатаў аб узмацненні адміністрацыйнай адказнасці.

Такое рашэнне прыняў Канстытуцыйны суд Рэспублікі Беларусь, які прызнаў, што гэта норма не адпавядае Канстытуцыі. Абласныя, а таксама Мінскі гарадскі Савет дэпутатаў пазбаўляюцца права павялічваць памеры штрафу за правапарушэнні ў галіне аховы здароўя насельніцтва, навакольнага прыроднага асяроддзя, выкарыстання цеплавой і электрычнай энергіі, за парушэнні ветэрынарна-санітарных і каранцінных правілаў, за правапарушэнні на транспарце, у галіне дарожнай гаспадаркі і сувязі, жыллёва-камунальнай гаспадаркі і добраўпарадкавання, гандлю, аховы грамадскага парадку.

ВАЕННА-ГІСТАРЫЧНЫ ПАХОД

па месцах бітваў Айчыннай вайны 1812 года на тэрыторыі Беларусі ажыццявіла ваенная дэлегацыя Францыі на чале з камандзірам 15-га транспартнага палка Узброеных Сіл Французскай рэспублікі палкоўнікам Шэвалье.

Удзельнікі дэлегацыі агледзелі тыя месцы, па якіх праходзіў гэты полк у час ваеннай кампаніі. Госці таксама наведалі Мінскае сувораўскае вучылішча, дзе цікавіліся, у прыватнасці, як нашчадкі суворскіх асілкаў захоўваюць слаўныя традыцыі рускай зброі.

БЕЛІНФАРМ.

НАЛЯТАЙ – ПАТАННЕЛА. НАЛЯЦЕЛІ – НЕ БЯРУЦЬ...

Напярэдадні восеньскіх сельскагаспадарчых кірмашоў з'явіліся паведамленні, што Міністэрства гандлю Рэспублікі Беларусь аб'явіла конкурс на лепшы матэрыял па асвятленню ў сродках масавай інфармацыі працэсу іх падрыхтоўкі і правядзення. Абяцаліся прэміі. Але не гэта прывяло на гарадскія плошчы Віцебска многіх мясцовых журналістаў ды ўласных карэспандэнтаў рэспубліканскіх газет. Проста па дыханню кірмашоў хацелася вызначыць пульс жыцця абласнога горада. А ён, як кажуць медыкі, аказаўся перарывістым. Бо кірмаш, хоць і радаваў сваім багаццем і разнастайнасцю, хоць і прапаноўваў тавар удвая таннейшы, чым у магазінах, меў вельмі і вельмі мала наведвальнікаў.

Пакупніцкая здольнасць гараджан знізілася да таго, што ім ужо не па кішэні ні адносна танная бульба, ні капуста. І калі першы дзень кірмашу ў Віцебску неяк удаўся, то на другі, напрыклад, на плошчы Незалежнасці была толькі адна машына з нейкімі курткамі і дэкаратыўнымі кветкамі, ды 10-20 цікаўных.

Яўгенія ВІЦЬБА.

СУСТРЭЧА З БАЦЬКАЎШЧЫНАЙ

Сусветна вядомы вучоны Барыс Кіт, чый лёс у маладосці быў цесна звязаны з карэліцкай і навагрудскай зямлёй, наведаў нядаўна Гродзеншчыну.

Ён сустрэўся з землякамі, падарыў навагрудскаму краязнаўчаму музею сваю акадэмічную мантыю. У Гродна ў Барыса Кіта адбыліся цікавыя сустрэчы ў Інстытуце біяхіміі АН Беларусі.

Лілія АСТРАВЕЦКАЯ.

ТЭАТР – ДЗЕЦЯМ

Сёння ў Мінску завяршылі работу міжнародная спецыялізаваная навукова-практычная канферэнцыя на тэму "Псіхалагічная рэабілітацыя дзяцей сродкамі тэатральнага мастацтва" і трыянам "Тэатр–дзецям".

Сярод удзельнікаў былі вядомыя навукоўцы з Беларусі, Германіі, Расіі. Яны падкрэслілі неабходнасць падання большай увагі ў выхаванні дзяцей і юнакоў сродкамі тэатральнага мастацтва. У праграме трыянам удзельнічалі трупа Нацыянальнага тэатра з Мангейма, Расійскі акадэмічны тэатр моладзі і рэспубліканскі ТЮГ.

Уладзімір СТАРАСЦЕНКА.

ТЫДЗЕНЬ ПА ГАРАСКОПУ

31 кастрычніка — 6 лістапада

СКАРПІЁН

Большасць планет будзе на вашым баку і дапаможа вам.

Венера прынясе ўдачу ў любоўных адносінах, рэалізацыі спадзяванняў, радасці і задавальненні.

Займіцеся навукай, бізнесам на гэтым тыдні. Магчымы новыя знаёмствы.

СТРАЛЕЦ

Пастарайцеся не марнаваць час. Не прымушайце партнёра прымаць не патрэбныя яму абавязацельствы.

Больш увагі ўдзяліце вашаму здароўю.

Усе важныя справы пачніце 3-га.

КАЗЯРОГ

Магчыма нестабільнасць у адносінах з супрацоўнікамі і роднымі.

Не судзіце іншых вельмі строга, каб у далейшым не шкадаваць.

Да канца тыдня пастарайцеся вырашыць усе фінансавыя пытанні. Наведайце сваіх сяброў.

ВАДАЛЕЙ

На пачатку тыдня займіцеся высвятленнем непаразуменняў на працы.

Магчымы перамены ў розных сферах: фінансы, дзелавое жыццё. Умацуюцца сямейныя адносіны.

Стрымлівайце свае эмоцыі 5-га.

РЫБЫ

Стабілізуецца становішча ў прафесійнай сферы.

Верагодна, вам прыйдзецца адкласці нейкую раней запланаваную паездку з-за абставін і дрэннага самаадчування.

Дзейнічайце актыўна ў бізнесе.

АВЕН

Юпітэр будзе спрыяць вам у вырашэнні розных праблем.

Пастарайцеся шмат чаго дамагчыся.

Звярніце ўвагу на ваш страўнік.

ЦЯЛЕЦ

Пачатак месяца поўны супярэчнасцяў.

Прасачыце за самаадчуваннем 3-га і 4-га.

Магчымы перамены ў інтымным жыцці ў лепшы бок.

БЛІЗНЯТЫ

Панядзелак спрыяльны для ўсіх вашых пачынанняў.

Але ў першыя дні месяца ў вас будзе шмат напружанай працы. З'явяцца праблемы з рэалізацыяй планаў.

У канцы тыдня атрымаеце нейкую добрую інфармацыю.

РАК

На пачатку тыдня пастарайцеся не канфліктаваць з партнёрам і з роднымі. Больш увагі ўдзяліце сваім блізкім.

Важныя мерапрыемствы пачніце 3-га.

ЛЕЎ

Цудоўны час для набыцця нерухомасці. Аднак не раскідвайце грошы і звярніце ўвагу на здароўе.

Асцерагайцеся ўсялякіх непрыемнасцей 3-га і 5-га.

Да 6-га магчымы ўдачныя сустрэчы і дзелавыя перагаворы.

ДЗЕВА

Пастарайцеся вырашыць важную для вас праблему.

Адбудзецца нейкая падзея, якая ўзніме вам настрой.

Час важных пачынанняў 3-га і 4-га.

ШАЛІ

Паляпшэнне вашага фінансавага становішча. Звярніцеся па дапамогу да сваіх сяброў. Кантралюйце свае эмоцыі ва ўсім.

Пастарайцеся не рызыкаваць у бізнесе. Перачакайце.

Магчымы новыя карысныя для вас знаёмствы.

АДАМ І ЕВА

Ужо не дзяўчынка, яшчэ не жанчына

Яна адчыніла шафу і выцягнула з яе нетраў маленькі слоічак, на дне якога ляжала пластмасавае кальцо 3—4-х сантыметраў у дыяметры, з цвёрдым абадком. "Своеасаблівы экспанат. Выяўлены ў час гінекалагічнага агляду пацыенткі. Відавочна, ім карыстаўся палавы партнёр дзяўчынкі і не заўважыў, як "згубіў" яго ў інтымным месцы, — растлумачыла Валянціна Калінаўна ЛЫСЕНКА. *Яна— падлеткавы гінеколаг сталічнай паліклінікі № 16, кандыдат медыцынскіх навук.*

Паводле яе ўласнага выказвання, праблемамі дзіцячай і падлеткавай гінекалогіі займаецца "мільён" гадоў. За гэты час навучылася нічаму не здзіўляцца, нават самым неверагодным прызнанням і "знаходкам"...

— І які ж узрост вашых пацыентак?

— Ад нуля да васемнаццаці.

— Ці часта даводзіцца выслухоўваць споведзі — я маю на ўвазе тых, каму ўжо споўнілася чатырнаццаць?

— Бывае. Ва ўсякім разе, мне яны расказваюць больш, чым сваім мамам. Гэта вельмі інтымныя гісторыі, звязаныя з адносінамі паміж дваімі. У іх аснове ляжыць толькі секс, а не розныя там светлыя пачуцці.

— Што гэта за праблемы, пра якія страшна расказаць маме?

— Калі вы думаеце, што размова зараз пойдзе пра цяжарнасць і аборты, то памыляецеся. Сёння на першае месца выходзяць венерычныя захворванні — трыхаманадны кальпіт, ганарэя, сіфіліс, а таксама запаленчыя працэсы і эрозіі шэйкі маткі. Па іх колькасці "маё" дзяўчынкі апярэджваюць дарослых пацыентак. Безумоўна, розум і вопыт прыходзяць з гадамі, і ў больш сталым узросце жанчына пачынае клапаціцца пра сваё здароўе, перастае растрачваць сябе на дробязі і мімалётныя захапленні. Пра дзяўчынак-падлеткаў гэтага не скажаш. Тут — ні вопыту, ні розуму, ні выхавання, ні нават жадання нешта ведаць, акрамя таго, што займацца сексам можна не толькі на спіне. А што трэба рабіць **да** таго і **пасля** — поўны правал. На прыёме, акрамя непасрэднага агляду, мне яшчэ трэба правесці гутарку — расказаць пра кантрацэпцыю, шкоднасць ранніх абортаў, правілы асабістай гігіены. З апошнім — сапраўдная бяда. Дзяўчынка можа прыйсці на агляд з кілаграмовым макіяжам і... бруднымі пяткамі ці, яшчэ лепей, непадмытай. Нядзіўна, што пры выяўленні ганарэі ці сіфілісу рэакцыя пераважнай большасці... спакойная да абыякавасці, як, дарэчы, і ў іх мам.

Што датычыць цяжарнасцей... Іх колькасць расце. Пра кантрацэпцыю мае пацыенткі нешта чулі, чыталі, сяброўкі расказвалі. Але на практыцы не карыстаюцца, каб не псаваць задавальнення, а то і ўвогуле без усякіх прычын. Гэткая сексуальная дэбільнасць.

— А прысутнасць мамы на прыёме абавязковая?

— Зусім не. Выключэнне складаюць выпадкі, калі дзяўчынка зацяжарыла і трэба вырашаць далейшы лёс яе патэнцыяльнага дзіцяці. Вакуум? Аборт? Роды? Апошняе слова — за мамай. Больш таго, калі раней гэта ўмова датычыла дзяўчат да 16-ці гадоў, то цяпер прыняцце самастойнага рашэння забаронена аж да 18-ці. І гэтага новага правіла, нягледзячы на тое, што не зусім з ім згодны, урачы строга прытрымліваюцца. А адступіць ад яго могуць толькі тады, калі да 18-годдзя пацыенткі засталося, скажам, дзён восемдзесяць.

Здараецца, да мяне прыходзяць дзяўчаты з такім тэрмінам цяжарнасці, калі аборт рабіць позна ўжо. У падобных выпадках я таксама абавязкова запрашаю на размову бацькоў.

— Гэта, скажам так, крайнасці. А калі патрабуецца просты прафілактычны агляд ці лячэнне, якое можна праводзіць на месцы?

— Тут абыходзімся без родных. Кабінет дзіцячай і падлеткавай гінекалогіі і быў створаны для таго, каб пазбавіць дзяўчынку страху пакарання і асуджэння і дапамагчы ёй вырашыць свае праблемы.

— Значыць, можна запраста зайсці да вас адной?

— Безумоўна. Чым раней, тым лепей. Мы нікому не адмаўляем.

— А бацькі не патрабуюць ад вас справаздачы аб інтымных справах сваіх дачок?

— Калі дзяўчынак на агляд прыводзяць самі мамы, іх сапраўды цікавяць яго вынікі. Ніякіх афіцыйных забарон ці дазволаў на размову з бацькамі, калі справа датычыць здароўя падлеткаў, медыкі не маюць. Я маю права зрабіць у дадзенай сітуацыі так, як лічу неабходным, зыходзячы з сітуацыі, настрою мамы, паводзін дзяўчынкі. Калі ідзе спакойная, разумная, зацікаўленая размова, чаму б не абмеркаваць усе праблемы разам?

— З чым вам даводзіцца сутыкацца часцей — з папярэджаннем праблемы ці яе вынікамі?

— Я думаю, вы і самі ведаеце. Канешне, з вынікамі, прычым, вельмі сумнымі. Калі ў Маскве і Санкт-Пецярбургу ёсць спецыялізаваныя цэнтры, дзе з падлеткамі займаюцца і педагогі, і псіхолагі, і гінеколагі, і сексолагі, то ў нас праблему палавога выхавання на дзяржаўным узроўні лічаць амаль не вартай увагі. Няма пэўнай сістэмы, па якой з дзецьмі, пачынаючы з ранняга ўзросту, займаліся б прафілактычнай і асветніцкай работай у гэтым накірунку. Школы таксама нібыта закрываюць вочы на тое, што секс у нас ёсць. Напрыклад, будову чалавека дзеці пачынаюць вывучаць толькі ў 9-м класе. Мне прыходзіцца "на пальцах" тлумачыць дзяўчынкам, як правільна карыстацца прэзерватывам, каб той не парваўся ў самы непатрэбны момант. Бяру аркушык паперы і малюю...

— Што павінна ведаць дзяўчынка ў 13—14 год?

— Чаму менавіта ў 13—14? Яна павінна ведаць усё (безумоўна, тэарэтычна) значна раней.

— Мая пяцігадовая дачка актыўна "цікавіцца" дапаможнікамі па сексалогіі, асабліва ілюстрацыямі ў іх...

— Ну і не забараняйце. Для дзіцяці няма розніцы, які менавіта орган ці частку цела яно разглядае. І чым раней ваша дачка ці сын будуць ведаць усё, што адпавядае ўзроўню яго разумення (не будзеце ж вы расказваць ім пра кесарава сячэнне!), тым больш падрыхтаванымі і застрахаванымі ад памылак уступяць яны ў дарослае жыццё.

— Калі ўвогуле можна пачынаць інтымныя адносіны?

— З улікам таго, пра што я тут расказвала, не раней чым пасля заканчэння школы.

— А ці з'яўляецца "пропускам" у дарослае жыццё сапраўднае каханне?

— Кіньце вы... Гэта "каханне" звычайна завяршаецца, натыкнуўшыся на сцяну супраціўлення або, наадварот, пераадолеўшы яе. Магчымы адзін шчаслівы выпадак на мільён. Мой урачэбны вопыт паказвае, што пачуцці, заснаваныя толькі на сексе, не вытрымліваюць ніякіх выпрабаванняў, і з цягам часу партнёры разыходзяцца.

Памятаю ў адным класе я папрасіла дзяўчынак прачытаць мне які-небудзь верш пра каханне. Любога аўтара, хоць некалькі радкоў — ні адна не ўспомніла. Затое яны актыўна цікавіліся палавымі ненармальнасцямі.

— Няўжо, Валянціна Калінаўна, усё так дрэнна? Мне здаецца, і з добрымі, выхаванымі, разумнымі дзяўчынкамі таксама здараюцца непрыемныя выпадковасці. Магчыма, ім проста не пашанцавала...

— А выпадковасцей тут не бывае. Калі ты пайшла на дыскатэку і затрымалася там да дзвюх гадзін ночы, а потым цябе згвалтавалі хлопчыкі — гэта не выпадковасць. І калі спадніцу носіш такую, што нават прысесці не можаш, бо яна трэсне... І калі ідзеш у госці да аднакласніка на кубак кавы... Ты ж ведаеш, што можа быць пасля гэтага, а ідзеш. Значыць, ніякай выпадковасцю тут і не пахне. Усё, на жаль, заканамерна. А калі ўжо здарылася бяда — набярыцеся "мужнасці" зайсці да ўрача. Магчыма, усё яшчэ можна паправіць без вялікіх страт. На ўсякі выпадак нагадваю наш адрас: вуліца Шчадрына, д.83, 16-я паліклініка.

Гутарку вяла Наталля СТРАЛКОВА.

ПАДПІСКА-95

Вы верыце ў каханне? З першага погляду, з другога, з... апошняга? Вы згодны з тым, што, праходзячы праз выпрабаванне пачуццём, душа ачышчаецца ад наліплага на яе бруду? У такім разе вы — патэнцыяльны прыхільнік ужо любімай многімі рубрыкі "Адам і Ева". Народжаная ў перыяд застою і загартаваная ў перабудовачных катаклізмах, яна, тым не менш, шчасліва дажыла да нашых дзён. Таму што ўсё на свеце мінаецца, лозунгі з'яўляюцца і знікаюць, а каханне — вечная субстанцыя — было, ёсць і будзе. Мы пра яго пісалі, пішам і будзем пісаць...

Мужчына сустракае жанчыну (ці наадварот). Некаторы час яны знаходзяцца нібыта ў стане эйфарыі, робяць і даруюць адзін другому ўсялякія глупствы. Потым — загс, шлюб, сям'я, дзеці... Эйфарыя праходзіць, а на яе месцы раптам узнікае процьма праблем, ну, проста незлічоная колькасць. Жонка здраджвае, муж выпівае, яна — няўмека і неахайніца, ён — лайдак ці, яшчэ горш, хатні дэспат, яна — "бервяно" ў пытаннях сексу, ён, прабачце, увогуле хворы.

Рубрыка "Адам і Ева" пастараецца дапамагчы вам вырашыць мноства асабістых праблем з дапамогай вядомых у рэспубліцы псіхолагаў, сексолагаў, гінеколагаў, іншых спецыялістаў. Мы адкажам на ўсе, нават самыя інтымныя, пытанні, якія хвалююць вас у дадзены момант.

Так што, заставайцеся з намі, чытайце нас і пішыце нам пісьмы.

Усім сваім патэнцыяльным прыхільнікам і апанентам жадаю ў наступным паўгоддзі поўнай гармоніі ў адносінах з каханымі, а таксама здароўя ў асабістым жыцці.

Вядучая рубрыкі "Адам і Ева" Наталля СТРАЛКОВА.

НА АТРЫМАННЕ ДЗЯРЖАЎНАЙ ПРЭМІІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

На душы пісьменніка— радасць і боль

Асоба мастака слова, яго характар, манера весці дыялог з чытачом, у рэшце рэшт чалавечая індывідуальнасць у ацэнцы падзей, у якіх жывуць героі твора, выразна выяўляюцца ў яго творчасці. За кожным радком, кожным словам рамана ці апавядання неадступна крочыць, суперажывае скрухі герояў, іх радасць і боль і мастак. Пра гэта падумалася, калі прачытаў трылогію Генрыха Далідовіча, якая складаецца з трох раманаў — "Гаспадар–камень", "Пабуджаныя" і "Свой дом". Чаму прыйшоў да гэткай высновы? Ды таму, што з людзьмі, пра якіх апавядаецца ў творах, я асабіста сустракаўся штодзень, гаманіў, калі працаваў у свой час на пасадзе загадчыка Ніўнянскай пачатковай школы.

Было гэта ў першыя пасляваенныя гады. Вёска Янкавічы, якую пісьменнік, відаць, наўмысна назваў Янкавінамі, знаходзілася ў трох кіламетрах ад Ніўнага. Мне пашанцавала хадзіць тымі ж сцежкамі-шляхамі, якімі ездзілі ўзімку на санках, вывозячы з лугоў сена, хадзілі жыхары Налібоцкага краю. Акрамя таго, у гады Вялікай Айчыннай вайны ў тых мясцінах дыслацыраваўся наш атрад "Штурм" партызанскай брыгады "За Савецкую Беларусь". Таму з многімі героямі будучых твораў пісьменніка Генрыха Далідовіча быў асабіста знаёмы. І вось зноў не без захаплення вандраваў па тых мясцінах, чуў аповеды людзей, з якімі некалі дзяліў кавалак хлеба. У кнігах проста, вобразна і дакладна намаляваны карціны багатай набілоцкай прыроды, ваколіц вёсак. За кожным радком новыя і новыя блізкія сэрцу прыкметы побыту мясцовых сялян, жывая, незвычайна дакладная мова герояў. Усё гэта ў спалучэнні з дакладнасцю гістарычнасці падзей у тым жа рамане "Гаспадар-камень" сведчыць аб незвычайным майстэрстве мастака слова, які, праламляючы промні шэрай рэчаіснасці праз прызму свайго абвостранага ўсведамлення, змог праўдзіва данесці да чытача думкі і добрыя парывы янкавінцаў. Той жа Алесь Нямкевіч, асэнсоўваючы сваё месца ў часе і прасторы, калі казаць вобразна, вырашае змагацца за нацыянальнае адраджэнне, лёс народа. Яго добрыя памкненні скіраваны ў будучыню.

Апавядаючы пра лёсы людзей налібоцкага краю, пісьменнік не мадэліруе нешта штучнае, падманнае, а адлюстроўвае жыццё сялян ва ўсіх яго праявах. Той жа Ясь Нямкевіч, для якога праца на зямлі стала неад'емнай часткай сялянскай долі, жадае аднаго: каб і сыны, нашчадкі яго, засталіся пры гаспадарцы. І цалкам зразумела. Зямля была асноўнай каштоўнасцю для селяніна.

А для пісьменніка... А для пісьменніка Генрыха Далідовіча ў канкрэтным выпадку — пры напісанні эпічнага палатна, асноўным багаццем быў аркуш паперы, дзе асобая ёмістасць і глыбіня засеянай ім раллі, шчодра падмацавана разуменнем нашага агульнага жыцця і нашага агульнага болю. З цягам часу становіцца відавочным, што другое пакаленне янкавінцаў уваходзіць у жыццё не з мэтай пагоні за матэрыяльнымі дабротамі, а ў пошуках больш глыбокіх каштоўнасцей.

Карацей кажучы, у трылогіі ярка і вобразна адлюстраваны сапраўдны настрой, клопаты людзей налібоцкага краю. А ім давялося перажыць (як, урэшце, і ўсяму беларускаму народу) нямала і напярэдадні Першай сусветнай вайны, і пасля, пад час нямецкай блакады супраць партызан у 1943 годзе. Янкавіны (Янкавічы), Ніўнае былі спалены фашыстамі, як і большасць вёсак шматпакутнай Беларусі, датла. Аднак працавітыя людзі, у тым ліку і героі трылогіі Генрыха Далідовіча — янкавінцы, адбудавалі дамы, пакінулі зямлянкі. Але не ўсе з ліку вяскоўцаў былі чыстыя сумленнем. У адным, бадай, з апошніх твораў пісьменніка Генрыха Далідовіча "Заходнікі", які я нядаўна прачытаў, апавядаецца пра старшыню сельсавета Кураглядава — чалавека сталінскай гвардыі, які меў на той час на "малой радзіме" пісьменніка неабмежаваную ўладу. Пра сябе Кураглядаў у сваім дзённіку пісаў: "Я доўга быў у Янкавінах гаспадаром, трымаў усё ў сваім кулаку, караў і мілаваў. Калі сказаць шчыра, меў над янкавінцамі большую ўладу, чым памешчык над прыгоннымі. Калі які прыгонны за непаслушэнства мог толькі дубцоў на стайні адхапіць па мяккім месцы, то я любога свайго калгасніка меў моц нават за неласкавы позірк чорт ведае куды запраторыць. Бывала, калі хтосьці паспрабуе гаварыць са мной без узрушэння і трапятання, дык абарву такога адразу: "Что-то не слышу, друг, в твоем голосе дрожи!"

На вялікі жаль, яшчэ і ў наш час дзе-нідзе ўсплываюць на паверхню вось гэткія "Кураглядавы".

Цікавячыся творамі пісьменніка Генрыха Далідовіча, не-не ды лаўлю сябе на думцы, што ў сваёй творчасці, ён усё часцей адыходзіць ад стэрэатыпнага сутыкнення "станоўчых" і "адмоўных" герояў, імкнецца глыбока даследаваць чалавека, зразумець яго няпростую сутнасць. І поспех у раскрыцці складаных, супярэчлівых характараў герояў, на маю думку, спадарожнічае аўтару раманаў, шматлікіх апавяданняў. Мяне, у прыватнасці, не ў меншай ступені, як у раманах "Гаспадар-камень", "Пабуджаныя"... зацікавілі лёсы герояў апавядання "Дзесяты клас", якія жылі ў пасляваенных зямлянках. Пісьменнік у творы прыгадвае сваю першую настаўніцу Клаўдзію Ільінічну (праўда, не называе прозвішча). Хацелася б ведаць пра жыццёвыя сцяжыны Віці Шпака, Іры Ламака, Даўгапола...

Наогул, я пільна сачу за творчасцю пісьменніка Генрыха Далідовіча і, канешне, разумею яго сімпатыі да самабытных людзей-вяскоўцаў: ён добра ведае і шануе іх, умее праз апісанне прыроды адлюстраваць стан чалавечай душы. Вось таму гэтак верыш яго героям Нямкевічу, Васілевічу, Лашковічу, Мяснікову... у трылогіі "Гаспадар - камень", якая, канешне, варта Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь.

Аляксандр БАРЫСЕВІЧ, былы настаўнік, цяпер пенсіянер,

СПОРТ

Лёгкаатлетычная эстафета на прызы гарадской газеты "Віцьбічы" прайшла ў абласным цэнтры. У спаборніцтвах прынялі ўдзел каманды віцебскіх школ, тэхнікумаў, вучылішчаў і інстытутаў. Лідэрамі ў сваіх групах сталі каманды сярэдніх школ №№ 10 і 40, спартсмены Індустрыяльна-тэхналагічнага тэхнікума і факультэта фізічнага выхавання педінстытута.

Фота Аляксандра ХІТРОВА,БЕЛІНФАРМ.

КРЫЖАСЛОЎ

Перакладзіце наступныя словы на беларускую мову:

Па гарызанталі:
5. Древоточец. 6. Обиход. 10. Пугало. 11. Котомка. 12. Роскошь. 13. Желоб. 15. Даль. 18. Пола у одежды. 19. Пляска, пляс. 20. Макитра. 22. Конура. 25. Вред, порча. 27. Шелк. 29. Минута. 31. Обида. 32 Лесопилка. 33. Донник (бот.). 34. Возлюбленный.

Па вертыкалі:
1. Потеха, развлечение. 2. Радар. 3. Лента в косе. 4. Наука. 7. Змея. 8. Отбросы. 9. Талант. 14. Чесотка. 15. Доброта. 16. Ломоть, пласт. 17. Уксус. 21. Зеркало. 23. Делец. 24. Радение. 26. Било в ступе, пест. 28.Ладонь. 29. Избушка. 30. Выпушка (футравая).

Падрыхтаваў Сяргей СТАТКЕВІЧ.

ЧЗ

МІНУЛАЕ НЕ ПАЎТАРЫЦЬ

Музыканты з гурта "Лед Зепелін" ("Led Zeppelin") Роберт Плант і Джымі Пейдж у лютым наступнага года выступяць у сусветным турнэ.

Нягледзячы на сумесныя канцэрты, паводле слоў музыкантаў, у іх няма намеру адрадзіць легендарны гурт. Плант і Пейдж будуць працаваць з аркестрам, які складаецца з музыкантаў розных краін.

"РОЛІНГ СТОЎНЗ" У ЛОС-АНЖЭЛЕСЕ

Музыканты "Ролінг Стоўнз" упершыню за пяць гадоў прыехалі ў Лос-Анжэлес.

Паведамленне радасна сустрэлі прыхільнікі, якія "забілі" стадыён і сталі віноўнікамі "пробак" на бліжэйшых вуліцах. Білеты на прадстаўленне з рук каштавалі па 200 даляраў.

ТРАВОЛТА ТВОРЫЦЬ ЦУДЫ...

Джон Траволта сцвярджае, што яго рукі маюць здольнасць здымаць боль.

Паводле яго слоў, ён бярэ сілу ад царквы, да якой далучыўся 20 гадоў таму, і яго вера дапамагае яму ў кар'еры. Пасля некалькіх няўдалых фільмаў Траволта зноў на хвалі славы.

ПАЦЯРПЕЎ ЗА МУЗУ

50-гадовы ветэран англійскага рока Элвін Стардуст пацярпеў на сваім выступленні ў адным з гарадоў цэнтральнай Англіі.

Агнём ад феерверку яму апаліла твар. Музыканта прыйшлося тэрмінова адвезці ў шпіталь, дзе яму аказалі медыцынскую дапамогу.

ГРАНТ АБВІНАВАЧВАЕ Ў ПЛАГІЯЦЕ

Выканаўца "Іглз" Эдзі Грант "аб'явіў вайну" вядомаму дацкаму гурту "Whigfield".

Музыкант упэўнены, што хіт "Суботняя ноч" зусім ідэнтычны адной з песень яго гурта, якая была напісана ў 1969 годзе. Менеджэр Гранта збіраецца падаць іск і патрабуе ад "Whigfield" вярнуць за аўтарства 750 тысяч даляраў. У выпадку адмаўлення дацкага гурта, ён пачне супраць іх судовы працэс.

ТУРНЭ ПЕРАРВАЛІ

Музыканты гурта "Everything But The Girl" спынілі сваё турнэ па Еўропе.

У час выступлення выканаўца Трэйсі Торн захварэла на грып. Спявачка выступала на канцэрце ў Мадрыдзе на месяц раней, але хвароба прымусіла яе адмяніць выступленне ў Парыжы. Яшчэ адно шоу ў Амстэрдаме было перанесена, і пакуль невядома, ці адбудуцца своечасова канцэрты ў Германіі і Бельгіі.

НЕ РАЗУМЕЮЦЬ ЖАРТАЎ?

Амерыканскі рэжысёр Квенцін Таранціна занепакоены тым, што людзі перастаюць заўважаць гумар у яго карцінах.

Як вядома, яго апошні фільм "Мяккая фантастыка" выклікаў крытычныя водгукі, а папярэдні — "Рэзервуар сабак" — шакіраваў гледачоў рэалістычным адлюстраваннем насілля.

ПАЭТ У ЗАХАПЛЕННІ

Паэт Уайн Купер у захапленні ад таго, што песня Шэрыл Кроў "I Wanna Do" заняла першае месца па папулярнасці ў Амерыцы.

Яго верш "Fun" стаў тэкстам для гэтай песні. Уайн Купер выкладае ў каледжы ў горадзе Мальбара, штат Нью-Йорк, і за аўтарскія правы на песню ён зарабіў больш, чым за год на асноўнай працы, дзе ён атрымлівае 30 тысяч даляраў у год.

СМЕРЦЬ – ПАПУЛЯРНЫ СЮЖЭТ?

Жыццё пасля смерці стала пастаянным забавай для некаторых поп-зорак.

Прынц у сваім апошнім альбоме гіне, каб адрадзіцца як сімвал. І ў фільме "Murder Was The Case", у якім дэбютаваў Снуп Догі Дог, рок-выканаўца зняты побач з плітой над сваёй магілай. 80-мінутны фільм паставіў прадзюсер і блізкі сябра выканаўцы доктар Дрэ, а на яго стварэнне паўплывала аднайменная песня з апошняга альбома Снупа.

29, субота

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Дайджэст.
8.20. Аэробіка.
8.50. Пяць хвілін на жарты.
9.00. Эканамікст.
◆9.10. "Зорка чароўнага шчасця". 1-я серыя.
10.35. Здароўе.
11.05. Паказвае Брэст.
* 12.05. "Лулу – анёл кветак".
12.40. Асветніцкая праграма.
13.10. Міжнародны трыенале "Тэатр – дзецям".
14.05. Футбольны агляд.
14.50. Шматгалоссе.
15.40. Тэлефестываль "Песню бярыце з сабою" ў Рэчыцы. Частка 1-я.
16.35. Дзелавы веснік.
* 16.50. "Чарапашкі ніндзя".
17.15. "Падводныя лодкі – акулы са сталі". Д/ф. (Аўстралія).
17.45. Хакей. Чэмпіянат МХЛ. "Цівалі" (Мінск) – "Пардаўгава" (Рыга). 2-гі і 3-ці перыяды.
19.25. "Нов і К"-топ-10.
20.25. Пяць хвілін на жарты.
20.30. Калыханка.
21.00. Панарама.
◆21.40. "Дзеля сямейнага ачагу".
23.10. "Каскад".
23.30. Відзьма-нявідзьма.
0.30. Пад купалам Сусвету.

Канал "Астанкіна"

7.15. У свеце матораў.
7.45. Слова пастара. Мітрапаліт Кірыл.
8.00. "Марафон-15" – малышам.
8.30. Міждзяржаўная тэлерадыёкампанія "Мір".
10.00. Ранішняя пошта.
10.30. Палёт у Фларыду.
11.00. Без паўзы.
11.15. Смак.
◆11.30. "Шчорс".
13.50, 22.50, 23.50. Навіны.
14.00. Дыялог у прамым эфіры.
14.40. "Спасіжэнне дэмакратыі". Фільм 4-ы "Тыранія большасці".
15.40. Канцэрт.
16.10. У свеце жывёл.
16.50. Брэйн-рынг.
17.45. Да і пасля...
◆18.35. "Каманда ў капялюшах" (ЗША).
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны плюс.
20.35, 23.00. Надвор'е.
◆20.45. "Зігфельд. Мужчына і яго жанчыны". (ЗША). 3-я серыя.
21.40. Оба-на.
22.25. IV Маскоўскі міжнародны тэлевізійны фестываль "Ступень да Парнаса". 2-гі тур.
◆0.20. "Пацуковы кутох".

Канал "Расія"

7.00, 13.00, 19.00, 22.00. Весткі.
* 7.25. "Кот у ботах".
7.45. Студыя "Рост".
8.15. Пілігрым.
9.00. Парламенцкі тыдзень.
9.45. Рэтра-шлягер.
10.15. Да Масквы – далёка.
◆11.00. "Казка, расказаная ўначы".
12.20. Тэлеэрудыт.
12.25. Здарова жывеш.
12.40. Сялянскае пытанне.
13.20. Дэ факта.
◆13.35. "Эдэра". (Італія).
14.35. "Кашалёк ці жыццё". Частка 1-я.
15.30. Конкурс юрыстаў.
16.15. Футбол без граніц.
◆17.00. "Чалавек у жалезнай масцы". (ЗША).
18.00. Музычная праграма.
18.45. Свята кожны дзень.
◆19.25. "Саламонава рашэнне".
21.05. Кліп-антракт. Дуэт-кабарэ "Акадэмія".
21.20. Джэнтльмен-шоу.
21.50. Тэлеэрудыт.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Спартыўная карусель.
22.30. Праграма "А".
23.30. Зоркі гавораць.
◆23.35. "Усмешка".

Санкт-Пецярбург

9.00. Рэлігійная праграма.
◆9.30. "Пераступіць рысу". 2-я серыя.
11.00. "Музыка на заказ".
* 11.30. "Прыгоды пінгвіняняці Лало".
12.20. Чароўная лінія.
12.35. Фільм-канцэрт.
13.00. Хуткая дапамога.
◆13.30. "Справа Румянцава".
15.15. Я і мой сабака.
* 15.30. "Марыяна першая".
16.00. "Як трапіць у Лукамор'е".
16.20. "Не пакідай мяне, Надзея". Д/ф.
17.10. Казка за казкай.
17.40. Уік-энд з дэтэктывам.
18.10. Экспрэс-кіно.
18.30, 21.30. Інфарм ТБ.
18.50. Ад першай асобы.
19.10. Вялікі фестываль.
◆19.30. "Страсці".
* 21.00. "Цудоўны Гоша".
21.15. Уік-энд з дэтэктывам. Працяг.
21.45. Ваш стыль.
21.55. Не хочаш – не глядзі.
23.05. Музычны фільм.

8-ы канал

* 15.00. Мультфільмы.
15.30. Прапаведнік Кенет Коўпленд.
◆16.00. "Марэна Клара".
17.35. Рука ў руцэ.
17.55. СОЛТЭК:"Спартыўная мазаіка".
18.25. Музычная праграма.
19.25. Дарагі мой чалавек.
◆19.35. "Індыяна Джонс-1".
21.30. Студыя "БМ".
21.50. Сем мінут з "Хрыстафорам".
◆22.05. "Кікс".

НТВ

* 17.00. "Сіндбад-мараход".
18.00. "Сёння".
18.35. "Ключы ад форта Баярд". 37-ы вып.
◆20.00. "Сышчыкі-аматары экстра-класа". 14-я серыя.
21.00. Намедні.
◆21.50. "Дзіця да лістапада".
23.30. Трэцяе вока.
* 0.15. Мультфільм для дарослых.

30, нядзеля

Беларускае тэлебачанне

8.00. Добрай раніцы.
8.10. Аэробіка.
8.40. Пяць хвілін на жарты.
8.50. Слова да чалавека.
9.20. Справы вайсковыя.
10.05. Беларускі тур. Падарожжы, сустрэчы, адпачынак.
* 10.25. Мультклуб.
10.55. Музычна-забаўляльная праграма.
11.35. Пра шахматы і шахматыстаў.
12.00. "АВС-клуб" у Амерыцы.
12.20. "MTV. Лепшыя хіты".
12.50. Тэлеклуб "Гаў-гаў".
13.30. Метраном.
14.20. Чэмпіянат свету па матагонках-94.
15.20. Тэлефестываль "Песню бярыце з сабою" ў Рэчыцы. Частка 2-я.
16.05. "Талент жыць". Сустрэча з народнай артысткай Беларусі З.І.Браварскай.
17.05. Праспект.
* 17.45. "Чарапашкі ніндзя".
18.10. "Гінес-шоу".
◆18.40. "Рабро Адама".
20.00. Панарама.
20.40. Калыханка.
21.00. Пяць хвілін на жарты.
21.10. Кінематограф Францыі.
◆21.15. "Халодныя закускі".
22.45. Рок-айленд-шоу.
23.45. Камп'ютэрны палігон.
0.05. Пад купалам Сусвету.

Канал "Астанкіна"

7.50. "Спортлато".
8.00. Марафон-15.
8.30. Раным-рана.
9.00. Палігон.
9.30. Пакуль усе дома.
10.00. Хрустальны чаравічак.
10.50. Люстэрка.
11.25. Фестываль салдацкай песні.
12.15. Эканоміка і рэформы.
12.45. "Шпаргалка" з падарункам.
13.00. "Падводная адысея каманды Кусто".
13.50, 17.05, 22.50, 23.50. Навіны.
14.00. Жывое дрэва рамёстваў.
14.05. "Стратэгія Перамогі". Дак.серыял. Фільм 5-ы.
15.00. Клуб падарожнікаў.
15.50. Іграй, гармонік!
16.35. Амерыка з М.Таратутам.
17.15. Тэлелоцыя.
* 17.30. "Баскетбольная ліхаманка", "Сапраўдныя паляўнічыя на прывіды".
18.25. "Уся Расія".
18.50. Надвор'е.
◆19.00. "Бягучы чалавек".
21.00. Нядзеля.
21.50. Спартыўны уік-энд.
22.05. Вялікі тэатр.
23.00. Сёння.
24.00. Я вам сяю.

Канал "Расія"

7.00, 13.00, 19.00, 22.00. Весткі.
7.25. "Абстрактнасць у фарбах". Д/ф.
7.45. Студыя "Рост".
8.15. Непазнаны Сусвет.
8.45. Ранішні канцэрт.
9.00. Людзі.
9.15. Добрай раніцы, Еўропа.
9.45. Аты-баты...
10.15. Рускае лата.
◆11.05. "Раманс для карнета".
12.40. Шэсць сотак.
13.20. "Не высечы...".
13.35. "Эдэра".
14.35. "Кашалёк ці жыццё". Частка 2-я.
15.30. У Доме Гогаля.
16.00. У свеце жывёл.
* 17.00. "Гуфі і яго каманда", "Чорны плашч".
17.55. Кліп-антракт. А.Варум.
18.00. Адыходзячая натура.
18.45. Свята кожны дзень.
◆19.25. "Рэпетыцыя аркестра".
21.10. Каробка перадач.
21.25. У Ксюшы.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Спартыўная карусель.
22.30. Поўня.
23.30. Зоркі гавораць.

Санкт-Пецярбург

9.25. "Рамэо і Юлія". Фрагменты з балета.
* 9.40. "Клемянціна".
10.10. Экспрэс-кіно.
10.25. Эстрадная праграма.
11.00. Нядзельны лабірынт.
12.30. "Сем сланоў". Сямейная праграма.
13.00. "Музей д'Орсэ". Д/ф. (Францыя). 1-я частка.
13.55. Тэлеклуб "Класіка".
15.30. Чэмпіянат Італіі па футболе.
* 17.25. "Прыгоды пінгвіняняці Лало".
17.55. Залаты ключ.
18.10. Кідайка.
18.50. "Тэатральная правінцыя".
19.30. Інфарм ТБ.
19.50. "Шоу-бой".
21.25. Ваш стыль.
21.30. "Паглядзім...". Анонс тэлепраграм.
21.50. Адамаў яблык.
◆22.50. "У чаканні Элізабэт"

8-ы канал

◆15.00. "Анжэліка і кароль".
16.40. СОЛТЭК: "ПІК".
◆17.10. "Марэна Клара".
19.20. Спорт-сакрэт.
◆19.40. "Сустрэчны іск".
20.50. Бон вояж.
21.00. Студыя "БМ".
◆21.25. "Чалавек з Маямі".
22.40. Foxy music.

НТВ

◆17.00. "Дзівак з пятага "Б".
18.35. "Планета мод".
19.00. Тэлегульня "Лепшыя з лепшых".
20.00. Вынікі.
21.10. "Рым".
23.15. Бадмінтон.
23.45.КВЗ-90. Фінал.
1.35. Анонс тыдня.

Каб зэканоміць ваш час:
◆ мастацкія фільмы
* мультфільмы

НАДВОР'Е

Сёння днём па рэспубліцы чакаецца воблачнае надвор'е, на большай частцы тэрыторыі — дажджы. Тэмпература паветра ў Гродна, Віцебску, Мінску — +5—+7°, Магілёве — +6—+8°, Брэсце — +7—+9°, Гомелі — +9—+11°. У наступныя двое сутак чакаецца: 30-га — па паўднёваму ўсходу, а 31-га месцамі па рэспубліцы — дажджы, магчыма мокры снег. Тэмпература ноччу — каля 0°, днём 30-га — +4—+9°, 31-га — +1—+6°.

Валянціна СКРЭБЕЦ,
інжынер-сіноптык Белгідрамета.

31, панядзелак

Беларускае тэлебачанне

9.05. Дзелавы веснік.
9.20. Пяць хвілін на жарты.
* 9.30. "Чарапашкі ніндзя".
10.20. "АВС-клуб" у Амерыцы.
10.35. Тэлеклуб "Гаў-гаў".
11.15. У нас дома.
11.45. Беларускі тур.
12.05. Рок-айленд-шоу.
* 16.00. "Пека" і інш.
16.30. ТБ–школе. Народнае дэкаратыўна-ужытковае мастацтва.
17.00. Навіны.
17.10. "Бімбат".
* 17.30. "Вяроўка".
17.40. Мінскі марафон інвалідаў.
18.00. Абласныя навіны (Брэст).
18.15. Рэзерв.
18.20. Пяць хвілін на жарты.
18.35. Навіны Бі-бі-сі.
19.10. Праспект.
19.40. Калыханка.
20.00. Кантакт.
20.05. Хакей. Чэмпіянат МХЛ. "Цівалі" (Мінск)–СКА (Санкт-Пецярбург). 3-ці перыяд.
21.00. Панарама.
21.40. "Тэлесябрына".
21.45. Тэлевізійны Дом кіно.
22.50. Спартыўны тэлекур'ер.
23.15. НіКа.
23.30. Дайджэст.
◆23.40. "Паласа Сімарона".
0.55. Пад купалам Сусвету.

Канал "Астанкіна"

17.00. Лабірынт.
17.30, 18.00. Валейбол. Чэмпіянат свету. Жанчыны.
17.45, 20.30. Надвор'е.
17.50, 20.00, 22.50. Навіны.
18.20. Хакей. Чэмпіянат МХЛ. ЦСКА–"Дынама". 2-гі і 3-ці перыяды.
20.40. Гол.
21.10. Ф.Брукнер. "Напалеон-1". Фільм-спектакль.
23.30. Шэсць вечароў з Ю.Нікуліным.
0.05. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

7.30. Час дзелавых людзей.
8.00. Навіны Эй-бі-сі.
8.25. Зваротны адрас.
◆8.55. "Рэпетыцыя аркестра".
10.35. Тэлегазета.
10.40. Сялянскае пытанне.
11.10. Міліцэйскі рэпартаж.
11.20. "XX стагоддзе ў кадры і за кадрам". С.Бандарчук.
◆12.10. "Ёлкі-палкі".
* 13.40. "Лодка".
13.45. Зорны дождж.
* 15.20. "Ну, пачакай!" і інш.
15.50. Там-там навіны.
16.05. Свята кожны дзень.
16.15. Новая лінія.
16.55. Мір і вайна.
17.25. Выратаванне 911.
18.20. Вуснамі дзіцяці.
18.50. Ніхто не забыты.
19.25. Падрабязнасці.
◆19.35. "Спрут-6". 3-я серыя.
20.40. Рэпарцёр.
21.00. Момант ісціны.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Спартыўная карусель.
22.30. Прыватная калекцыя.
22.55. Зоркі гавораць.
23.00. "Дні Стрынберга ў Маскве".
23.45. Экзотыка.

Санкт-Пецярбург

12.00, 14.30, 18.30, 21.30. Інфарм ТБ.
12.10. Чароўная лінія.
12.25. "Нямецкая хваля".
12.55, 13.30, 16.25, 19.25. Музычны момант.
13.00. Тэст.
◆13.30. "Каміла, ці Нераскрытыя таямніцы".
◆14.45. "Страсці".
16.15. "Начны Эрмітаж".
16.30. Кідайка.
* 17.10. "Востраў скарбаў".
17.55. Чалавек на зямлі.
18.50. Спорт, спорт, спорт...
19.10. Вялікі фестываль.
◆19.30. "Каміла, ці Нераскрытыя таямніцы".
20.15. "Камея Ганзага". Прэм'ера "Лентэлефільма".
20.35. "Востраў няўдач". Тэлегульня.
21.10. Тэлемагазін.
21.15. Тэлеслужба бяспекі.
21.45. Спартыўныя навіны.
21.55. Ваш стыль.
◆22.05. "Ювелірная справа".

1, аўторак

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Дайджэст.
8.20. Пяць хвілін на жарты.
8.30. Фільм-канцэрт.
9.00. ТБ–школе. Народнае дэкаратыўна-ужытковае мастацтва.
◆9.30. "Паласа Сімарона".
10.45. Тэлевізійны Дом кіно.
11.50. Філасофскія дыялогі.
12.20. "Бімбат".
12.40. Гісторыя ДАВТа Беларусі ў асобах.
13.45. Памяці тэлежурналіста Аляксандра Чуланава.
15.40. "Нов і К"-топ-10.
16.40. "Доктар Падгайскі". Д/ф.
17.00. Навіны.
17.10. "Бімбат".
17.30. Калгас "Маяк" Ашмянскага раёна.
18.00. Абласныя навіны (Віцебск).
18.15. Кантакт.
18.20. Пяць хвілін на жарты.
18.35. Навіны Бі-бі-сі.
19.10. Эканамікст.
19.20. Да 50-годдзя беларускамоўнага ліцэя ў Бельску Падляскім (Польшча).
19.40. Чарнобыль: праблемы і вырашэнні. Прамая лінія.
20.30. Калыханка.
21.00. Панарама.
◆21.40. "Маё каханне, мой смутак".
22.45. НіКа.
23.00. Дайджэст.
23.10. Чэмпіянат Беларусі по футзалу.
0.30. Пад купалам Сусвету.

Канал "Астанкіна"

* 8.00. "Вайна гобатаў".
◆8.25. "Дзікая Роза".
9.00. Амерыка з М.Таратутам.
9.30. Канцэрт народнай музыкі.
15.00. Вясёлыя ноткі.
15.30. Паміж намі, дзяўчынкамі.
16.00. Джэм.
◆16.25. "Элен і рабяты" (Францыя).
16.50. Свет сёння.
17.00. Рускі свет.
17.30. Загадка СБ.
17.40. Дакументы і лёсы.
17.45, 20.30. Надвор'е.
18.00. Гадзіна пік.
◆18.25. "Дзікая Роза".
18.55. Тэма.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.40. З першых рук.
◆20.50. "Клічу жывых". "Нармандыя–Нёман".
23.10. Канал ілюзій.
23.50. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

7.20. Патрабуюцца... патрабуюцца...
7.30. Час дзелавых людзей.
8.00. Навіны Эй-бі-сі.
8.25. Гандлёвы дом.
8.40. Момант ісціны.
9.35. Кліп-антракт. Група "Кардынал".
9.45. "К-2" прадстаўляе.
10.35. Тэлегазета.
10.40. Сялянскае пытанне.
◆15.20. "Пірацкі востраў". 4-я серыя.
15.50. Там-там навіны.
16.05. Свята кожны дзень.
16.15. Новая лінія.
17.00. Бар'ер.
17.30. Парадак дня. Інтэрв'ю М.Шайміева.
17.55, 19.35. Футбол. 1/16 кубка УЕФА. "Тэкстыльшчык" (Камышын)–"Нант" (Францыя). 1-ы тайм.
19.25. Падрабязнасці.
20.30.L-клуб.
21.20. Кліп-антракт. А.Апіна.
21.25. Вялікі скандал.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Спартыўная карусель.
22.30. Футбол. 1/16 кубка УЕФА. "Рэал" (Мадрыд)–"Дынама" (Масква).
23.20. Зоркі гавораць.

Санкт-Пецярбург

12.00, 14.30, 18.30, 21.30. Інфарм ТБ.
* 12.10. "Ах, прынцэса".
12.20. Тэлемагазін.
12.25. "Нямецкая хваля".
12.55, 13.30, 16.45, 19.25. Музычны момант.
13.00. Хуткая дапамога.
◆13.35. "Каміла, ці Нераскрытыя таямніцы".
◆14.45. "Кіслароднае галаданне".
16.30. Чароўная лінія.
16.50. Дзецям пра зверанят.
* 17.10."Востраў скарбаў".
18.05. "Сем пятніц на тыдні".
18.50. Спорт, спорт, спорт...
19.10. Вялікі фестываль.
◆19.30. "Каміла, ці Нераскрытыя таямніцы".
20.20. "Свет мастацтва".
20.55. Падсякай.
21.10. Тэлемагазін.
21.15. Тэлеслужба бяспекі.
21.45. Спартыўныя навіны.
21.55. Ваш стыль.
22.05. "Шаляпін". Д/ф.

2, серада

Беларускае тэлебачанне "ДЗЯДЫ".

У бязмерную даль вы ляціце,
А за вамі, прад вамі – гады .

М.Багдановіч

8.00. Пралог.
8.05. "Слова пра вечнае".
8.10."Адхланне". Д/ф.
8.50. Кола дзён. "Дзяды".
9.25. "Яднанне". Прамы эфір.
9.30. "Восень на Палессі".
10.10. У эфіры – Гомель.
10.15. "Слова пра вечнае".
10.20. "Музы палацаў і паркаў старажытных". Музычная праграма.
11.10. "Яднанне".
11.15. Рабінзанада доктара Руселя. 4. 1-я.
11.45. Спявае камерны хор пад кіраўніцтвам І.Палянскага.
12.00. Рабінзанада доктара Руселя. 4. 2-я.
12.20. У эфіры – Віцебск.
12.25. "Слова пра вечнае".
12.30. "Святло таленту".
13.35. "Яднанне".
13.40. "У вайны не жаночы твар". Д/ф. 1-3 серыі.
14.25. "Праз усю вайну". Музычны фільм.
14.45. У эфіры – Гродна.
14.50. "Слова пра вечнае".
14.55. "Імша па Купалу". Д/ф.
15.15. "Дзяды". Нашы радаводы.
16.10. Постаці мінулага.
* 16.40. "Песня пра Зубра". Паводле паэмы М.Гусоўскага.
17.00. У эфіры – Брэст.
17.05. "Яднанне". Прамы эфір.
17.10. "Сустрэчны іск". Д/ф.
18.00."Дзяды".
18.45. Памяці паэта Максіма Багдановіча.
19.05. "Яднанне".
19.10. "Дарога на Курапаты". Д/ф.
20.20. У эфіры – Магілёў.
* 20.25. "Як ліса воўка судзіла".
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. "Слова пра вечнае".
◆21.40. "Дзікае паляванне караля Стаха". 1-я серыя.
22.45. НіКа.
◆23.05. "Дзікае паляванне караля Стаха". 2-я серыя.
24.05. "Не згасне памяць".

Канал "Астанкіна"

* 8.00. "Вайна гобатаў".
◆8.25. "Дзікая Роза".
9.00. Клуб падарожнікаў.
15.00.Паглядзі, паслухай.
15.20. Адказы.
16.00. Камп'ютэр-хол.
◆16.20."Элен і рабяты".
16.50. Свет сёння.
17.00. Тэлерадыёкампанія "Мір".
17.30. Знак пытання.
17.40. Дакументы і лёсы.
17.45, 20.20. Надвор'е.
18.00. Гадзіна пік.
◆18.30. "Дзікая Роза".
18.55. "Серпанцін".
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.40. Маналог.
20.50. Вестуны.
21.20. Футбол. Ліга чэмпіёнаў. "Баварыя" (Мюнхен)–"Спартак" (Масква).
23.30. Футбол. Ліга чэмпіёнаў. Агляд сямі матчаў.
0.40. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

7.30. Час дзелавых людзей.
8.00. Навіны Эй-бі-сі.
8.25. Гандлёвы дом.
8.40. У свеце жывёл.
9.35. Здарова жывеш.
9.50. "Гарачае сэрца" А.М.Астроўскага.
10.35. Тэлегазета.
10.40. Сялянскае пытанне.
15.20. "Рабінзон-94".
15.50. Там-там навіны.
16.05. Свята кожны дзень.
16.15. Новая лінія.
16.55.Не быць дыназаўрам.
17.15. Чалавек справы.
17.45. Рубяжы.
18.00. Фільм-прэм'ер.
18.15. Ніхто не забыты.
18.20. Залатая шпора.
19.25. Падрабязнасці.
◆19.35. "Санта-Барбара".
20.30. "Тамава музыка".
21.05. Газетныя гісторыі.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Спартыўная карусель.
22.30. Экран крымінальных паведамленняў.
22.40. В.Шэфнер. "Круглая тайна". Спектакль.
23.40. Зоркі гавораць.

Санкт-Пецярбург

12.00, 14.30, 18.30, 21.30. Інфарм ТБ.
12.10. Чароўная лінія.
12.25. "Нямецкая хваля".
12.55, 13.30, 16.45, 19.25. Музычны момант.
13.00. Хуткая дапамога.
◆13.35. "Каміла, ці Нераскрытыя таямніцы".
◆14.45. "Шоу-бой".
* 16.15. "Як Дыназаўрык сяброў знайшоў".
16.30. Будні.
◆16.50. "Чакайце мяне, астравы".
17.55. Гістарычны альманах.
18.50. Спорт, спорт, спорт...
19.10. Вялікі фестываль.
◆19.30. "Каміла, ці Нераскрытыя таямніцы".
20.25. Блеф-клуб.
21.00. "Федэрыка і Рыма". Д/ф.
21.10. Тэлемагазін.
21.15. Тэлеслужба бяспекі.
21.45. Спартыўныя навіны.
21.55. Ваш стыль.
22.05. "Ціхая дама". С. Шолахава.

3, чацвер

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Эканамікст.
8.20. Дайджэст.
8.30. Пяць хвілін на жарты.
8.40. Фільм-канцэрт.
◆9.30. "Маё каханне, мой смутак".
10.30. "Сцяжынкай матчынай".
10.50. "Горад юнацтва майго. Клецк". Тэленарыс.
11.15. Што на свеце пачуваецца...
12.00. "Бімбат".
12.20. "Песню бярыце з сабой". Частка 1-я.
15.30. Відзьма-нявідзьма.
16.30. Закон і ты.
17.00. Навіны.
17.10. "Бімбат".
17.30. Роднае слова.
18.00. Абласныя навіны (Гродна).
18.15. Стоп-кадр.
18.35. Навіны Бі-бі-сі.
19.10. Недзяржаўныя формы вышэйшай адукацыі.
19.40. "Крок". "Наўцілус".
20.00. "Эксперымент у Пінску".
20.25. Кантакт.
20.30. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.40. Пяць хвілін на жарты.
◆21.45. "Маё каханне, мой смутак".
22.45. "Крок".
23.25. НіКа.
23.40. Дайджэст.
23.50. Аўта-парк.
0.10. "Крок".
0.25. Пад купалам Сусвету.

Канал "Астанкіна"

* 8.00. "Вайна гобатаў".
◆8.25. "Дзікая Роза".
9.00. У свеце жывёл.
9.40. Экслібрыс.
* 15.00. Мульцітролія.
15.30. На балі ў Папялушкі.
16.00. Цін-інтым.
◆16.20. "Элен і рабяты".
16.50. Свет сёння.
17.00. ...Да 16 і старэйшым.
17.30. Спявае Харыс Шарыпаў.
17.40. Дакументы і лёсы.
17.45, 20.30. Надвор'е.
18.00. Гадзіна пік.
◆18.25. "Дзікая Роза".
18.55. Кіназорка А.Джыгарханян.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.40. Масква–Крэмль.
21.00. Лато "Мільён".
◆21.30. "Як быць каханай" (Польшча).

Канал "Расія"

7.30. Час дзелавых людзей.
8.00. Навіны Эй-бі-сі.
8.25. Паехалі.
8.35. Рубяжы.
◆8.50. "Санта-Барбара".
10.30. Тэлегазета.
10.40. Сялянскае пытанне.
15.20. Студыя "Рост".
15.50. Там-там навіны.
16.05. Свята кожны дзень.
16.15. Новая лінія.
17.10. Будні.
17.50. Пяць хвілін аб добрым жыцці.
17.55. У свеце аўта- і мотаспорту.
18.25. Свая гульня.
19.25. Падрабязнасці.
◆19.35. "Санта-Барбара".
20.30. Я – лідэр.
21.00. "Нос". Д/ф.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Спартыўная карусель.
22.30. Экран крымінальных паведамленняў.
22.40. Піяніст Алег Волкаў.
23.20. Зоркі гавораць.

Санкт-Пецярбург

12.00, 14.30, 18.30, 21.30. Інфарм ТБ.
* 12.10. "Як склалі казку".
12.20. Тэлемагазін.
12.25. "Нямецкая хваля".
12.55, 13.30, 16.40, 19.05. Музычны момант.
13.00. Хуткая дапамога.
13.35. Урок нямецкай мовы.
* 14.20. Мультфільм.
◆14.40. "Справа Румянцава".
16.25. Чароўная лінія.
16.45. "Болдзінская восень".
17.10. Казка за казкай.
17.55. Адкрываю для сябе Расію.
18.50. Спорт, спорт, спорт...
19.10. Вялікі фестываль.
◆19.25. "Камедыя аб Лісістраце".
21.10. Тэлемагазін.
21.15. Тэлеслужба бяспекі.
21.45. Спартыўныя навіны.
21.55. Ваш стыль.

4, пятніца

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Дайджэст.
8.20. Пяць хвілін на жарты.
8.30. Фільм-канцэрт.
◆9.30. "Маё каханне, мой смутак".
10.30. "Крок". "Наўцілус".
10.50. Клічаўскі народны хор.
* 11.15. "Мумі-Троль і іншыя".
11.55. "Бімбат".
12.15. "Песню бярыце з сабой". Ч. 2-я.
15.20.Беларуска-амерыканская жаночая валанцёрская ініцыятыва.
16.00. Сустрэчы з Я.Паплаўскай і А. Ціхановічам.
17.00. Навіны.
17.10."Бімбат".
17.30. "Зрабі сабе кар'еру".
18.00. Абласныя навіны (Магілёў).
18.15. Кантакт.
18.20. Пяць хвілін на жарты.
18.35. Навіны Бі-бі-сі.
19.10. Эканамікст.
19.20. "Музыка без межаў".
20.05. Споведзь гандляра.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.40. "Тэлесябрына".
◆21.55. "Зорка чароўнага шчасця". 1-я серыя.
23.25. НіКа.
23.40.Тэлефестываль заходнепалескай песні "Етвызь". 1-я частка.
0.40. Дайджэст.

Канал "Астанкіна"

8.00. "Сарока".
* 8.20. Мультфільмы.
9.00. Туніс. Паміж мінулым і будучым.
◆9.35. "Кешка і бізнес".
◆15.00. "Кэмвізл".
16.25. Рок-урок.
16.50. Свет сёння.
17.00. Чалавек і закон.
17.25, 20.30. Надвор'е.
17.30. Хакей. "Спартак" (Масква)–"Зоркі Расіі". У перапынку: Бамонд; Добрай ночы, малышы!
20.40. Поле цудаў.
21.30. Чалавек тыдня.
◆21.50."Вуліцы Сан-Францыска".
23.00. Палітбюро.
23.40. Музагляд.
0.20. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

7.30. Час дзелавых людзей.
8.00. Навіны Эй-бі-сі.
8.25. Паехалі.
8.35. Ранішні канцэрт.
8.55. Газетныя гісторыі.
◆9.45. "Санта-Барбара".
10.35. Тэлегазета.
10.40. Сялянскае пытанне.
15.20. Студыя "Рост".
15.50. Там-там навіны.
16.05. Свята кожны дзень.
16.15. Новая лінія.
◆16.55. "Гектар – безбілетны пасажыр".
17.55. Кіно ў лістападзе.
18.10. Чый бок?
19.25. Падрабязнасці.
◆19.35. "Санта-Барбара".
20.30. "Сядзі...глядзі..."
21.05. "К-2" прадстаўляе.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Спартыўная карусель.
◆22.30. "Прорва".
0.25. Зоркі гавораць.

Санкт-Пецярбург

12.10. Чароўная лінія.
12.25."Нямецкая хваля".
12.55, 13.30, 16.35, 19.25. Музычны момант.
13.00. Хуткая дапамога.
* 13.35. "Чорны заяц" і інш.
13.55. Гучаць казацкія песні.
◆14.40. "Камедыя аб Лісістраце".
16.20. Па ўсёй Расіі.
* 16.40. "Бюро знаходак".
17.15. Кідайка.
17.55. Храм.
18.50. Спорт, спорт, спорт...
19.10. Вялікі фестываль.
◆19.30. "Тайна вілы".
21.10. Тэлемагазін.
21.15. Тэлеслужба бяспекі.
21.45. Спартыўныя навіны.

5, субота

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Дайджэст.
8.20. Аэробіка для ўсіх.
8.50. Пяць хвілін на жарты.
9.00. Эканамікст.
◆9.10. "Зорка чароўнага шчасця". 2-я серыя.
10.35. Здароўе.
11.05. Паказвае Віцебск.
12.05. "Сонейка ў вачах". Д/ф.
12.25. "Асілак".
* 13.30. "Лулу– анёл кветак".
14.05. "Бімбат".
14.25. "Дарога".
14.55. "Радавод" у Польшчы.
16.45. Хельсінкі сустракае кікбаксёраў. 4. 1-я.
17.15. "У Парыж". Тэлеэсэ.
17.35. Дзелавы веснік.
* 17.50. "Чарапашкі ніндзя".
18.15. "Падводныя лодкі – акулы са сталі". Д/ф.
18.50. "Нов і К"-топ-10.
19.50. Міжнародныя спартыўныя навіны.
20.20. Пяць хвілін на жарты.
20.30. Калыханка.
21.00. Панарама.
◆21.40. "Целаахоўнік".
23.15. Тэлефестываль заходнепалескай эстраднай песні "Етвызь". 2-я частка.
0.15. "Каскад".

Канал "Астанкіна"

8.00. Покліч джунгляў.
8.30. Тэлерадыёкампанія "Мір".
10.00. Ранішняя пошта.
10.30. Медыцына для цябе.
12.40. Без паўзы.
12.50. Смак.
13.05. "Другое нараджэнне". Д/ф.
13.50, 22.50, 23.50. Навіны.
14.00. "Спасіжэнне дэмакратыі".
15.00. Міжнародны фальклорны фестываль мастацтваў у г.Сочы.
15.25. Клуб землякоў.
16.20. "Жыццё заапаркаў".
17.00. Шчаслівы выпадак.
17.50. Да і пасля.
◆18.40. "Каманда ў капелюшах".
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны плюс.
20.35, 23.00. Надвор'е.
◆20.45. "Гаспадар Балантрэ". 1-я серыя.
21.40. Смехапанарама.
22.20. "Ступень да Парнаса".

Канал "Расія"

8.00. Пілігрым.
8.45. Тэлеэрудыт.
8.50. Парламенцкі тыдзень.
9.35. Музыка ўсіх пакаленняў.
10.05. Як жыць будзем?
◆10.50. "Сёстры".
12.40. Сялянскае пытанне.
13.20. Дэ факта.
◆13.35. "Эдэра".
14.35. Кінавока.
15.35. Відэапаэзія.
15.50. Футбол без граніц.
16.35. Свята кожны дзень.
* 16.45. "Дон Кіхот".
17.45. Тэлеэрудыт.
17.50. "Бяссонніца". А.Разенбаўм.
◆19.25. "Да апошняга чалавека".
21.05. Зусім сакрэтна.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Спартыўная карусель.
22.30. Праграма "А".
23.30. Зоркі гавораць.
◆23.35. "Мянялы".

Санкт-Пецярбург

8.55. "Гадзіна Фрэйзера". Рэлігійная праграма.
◆9.30. "За адну тройку".
10.35. "Вайсковыя персоны".
11.35. Музыка на заказ.
* 12.05. "Бабулін урок".
12.15. Чароўная лінія.
12.30. Фільм-канцэрт.
13.00. Хуткая дапамога.
◆13.30. "Пачатак".
15.05. Канцэртная праграма.
* 15.20. "Шчасце Нурлана".
* 15.30. "Марыяна першая".
16.00. Аб'ектыў.
16.55. Студыя "Уяві".
17.05. Цыркавая праграма.
* 17.25. "Сінюшчын калодзеж".
17.40, 21.15. Уік-энд з дэтэктывам.
18.10. Экспрэс-кіно.
18.30, 21.30. Інфарм ТБ.
18.55. К.Паўстоўскі. "Ручаі, дзе плёскаецца фарэль".
19.10. Вялікі фестываль.
◆19.30. "Страсці".
21.05. "Зімнія сны". Д/ф.
21.45. Ваш стыль.
21.55. "Не хочаш – не глядзі".
22.05. "Парыж. Раман аб горадзе".

6, нядзеля

Беларускае тэлебачанне

8.00. Добрая раніца.
8.10. Аэробіка для ўсіх.
8.40. Пяць хвілін на жарты.
8.50. Слова да чалавека.
9.20. Справы вайсковыя.
10.05. Беларускі тур.
* 10.25. Мультклуб.
10.55. Вас выклікае "Спартландыя".
12.10. "АВС-клуб" у Амерыцы.
12.30. "MTV. Лепшыя хіты".
13.00. Хельсінкі сустракае кікбаксёраў. 4. 2-я.
13.30. Да 70-годдзя паэта Артура Вольскага.
14.00. Метамарфозы "Ундзіны".
14.30. "Сталіца".
15.00. Кінанарыс.
15.10. Памежжа Літвы і Беларусі.
15.45. Успамін пра былыя "Вячоркі".
16.40. "Праспект".
17.10. Тэлекрама.
17.20. "Кампазітары Беларусі".
* 17.45. "Чарапашкі ніндзя".
18.10. "Гінес-шоу".
◆18.40. "Далоў камерцыю на любоўным фронце".
20.00. Панарама.
20.40. Калыханка.
21.00. Пяць хвілін на жарты.
21.10. Камп'ютэрны палігон.
21.30. Пад купалам Сусвету.
◆21.50."Нашы гісторыі".
23.40. Футбол. Чэмпіянат Беларусі. КІМ (Віцебск)–"Дынама" (Мінск).

Канал "Астанкіна"

8.00. Марафон-15.
8.30. Раным-рана.
9.00. Палігон.
9.30. Пакуль усе дома.
10.00. Ранішняя зорка.
10.50. "Грузія–адна". Д/ф. 4. 2-я. "Спакушэнне".
11.55. Аўта-шоу.
12.10. "Шпаргалка" з падарункам.
12.25. Вагон 03.
12.55. Жывое дрэва рамёстваў.
13.00. "Падводная адысея каманды Кусто".
13.50, 17.10, 22.50, 23.50. Навіны.
14.00. "Стратэгія Перамогі". Фільм 6-ы.
14.55. Тэлескоп.
15.25. Акно ў Еўропу.
* 15.55. "Баскетбольная ліхаманка" і інш.
16.50. Тэлелоцыя.
17.15. З днём нараджэння, "Маяк"!
18.40. Надвор'е.
◆18.50. "Зора" (Францыя).
21.00. Нядзеля.
21.50. Спартыўны уік-энд.
22.05. Кантата С.Пракоф'ева "Аляксандр Неўскі".
23.05. Футбол. Чэмпіянат Расіі. "Лакаматыў" (Масква) "Спартак" (Масква). 2-гі тайм.

Канал "Расія"

7.00, 13.00, 19.00, 22.00. Весткі.
7.25. "Павел Корын. Русь адыходзячая". Д/ф.
7.45. Студыя "Рост".
8.15. Наш сад.
8.45. Рэпартажы з "Малой Еўропы".
9.15. "Снеданне для чэмпіёнаў".
9.45. Аты-баты...
10.15. Рускае лата.
◆11.00. "Васемнаццаты год".
12.50. Кліп-антракт. В.Цаганова.
13.20. "Не высечы..."
◆13.35."Эдэра".
14.30. Каробка перадач.
14.45. Рускі балет С.Дзягілева.
15.50. Свята кожны дзень.
16.00. Белая варона.
16.45. Кліп-антракт. А.Укупнік.
* 17.00. "Гуфі і яго каманда" і інш.
17.55. Шарман-шоу.
◆19.25. "На сямі вятрах".
21.30. "Гарадок". Забаўляльная праграма.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Спартыўная карусель.
22.30. Чэмпіянат свету па аўтагонках у класе "Формула-1". Гран-пры Японіі.
0.40. Зоркі гавораць.

Санкт-Пецярбург

8.55. Праграма-набажэнства.
* 9.30. "Клемянціна".
10.00. Экспрэс-кіно.
10.15. "Хохлаўка".
10.30. Сустрэча з Машай Распуцінай.
11.00. Нядзельны лабірынт.
◆12.30. "Макар-следапыт". 1-я серыя.
13.35. "Травіята". Опера Дж.Вердзі.
15.30. Чэмпіянат Італіі па футболе.
17.25. Этнасы Зямлі.
17.55. Залаты ключ.
18.10. Зебра.
18.55. Музычная праграма.
19.30. Інфарм ТБ.
◆19.55. "Нябёсы запаветныя".
22..05. Ваш стыль.
22.10. Паглядзім.
22.25. Адам і Ева +.
22.55. Чэмпіянат Расіі па футболе. "Зеніт" – "Зара" (Ленінск–Кузнецк). 2-гі тайм.
◆23.40. "Сустрэчы".

31, панядзелак

8-ы канал

* 18.00. "Дзік Трэйсі".
18.30. Музычная праграма.
◆19.00. "Марэна Клара".
20.00. Агенцтва "Парнікс".
20.15. Наша спадчына: "Гудзевіцкі літаратурна-краязнаўчы музей.
◆20.40. "Шанцы".
21.30. Студыя "БМ".
21.45. "Наталі".
22.05. Foxy music.
23.05. Праграма "Для вас".

НТВ

17.00. Анонс тыдня.
◆17.05. "Айвенга". 1-я серыя.
17.35. "Дзікая прырода: барацьба за жыццё". 21-я серыя.
18.00 і 21.00. "Сёння".
18.35. Спартыўная азбука.
◆19.05. "Дракула".
21.35. "Любімы сын нацыі". 6-я серыя.
22.35. Часінка.
23.05. Тэніс у поўнач.
23.35. "Краіна канчаецца Чукоткай".

1, аўторак

8-ы канал

* 18.00. "Дзік Трэйсі".
18.40. Студыя "Інтэкс":"Навіны".
18.50. БАНТ: "Рэпартаж".
◆19.00. "Марэна Клара".
19.55. Рынак.
20.25. Шанц-прыз.
◆20.40. "Шанцы".
21.30. Студыя "БМ": "Прарок".
◆21.50. "Смерць ёй да твару".

НТВ

◆17.00. "Айвенга". 2-я серыя.
17.30. "Дзікая прырода: барацьба за жыццё". 22-я серыя.
18.00 і 21.00. "Сёння".
18.35. Бодзібілдзінг.
◆19.15. "Каўбой".
◆21.35. "Пракажоная". 1-я серыя.
22.35. Часінка.
23.05. "У гасцях у пісьменніка В.Пікуля.

2, серада

8-ы канал

* 18.00. "Дзік Трэйсі".
18.45. СОЛТЭК: "Навіны".
◆19.00. "Марэна Клара".
19.55. Агенцтва "Парнікс".
20.05. ММ-4:"Нямецкая хваля".
◆20.40. "Шанцы".
21.30. Студыя "БМ".
◆21.50. "Дуэль робатаў".

НТВ

◆17.00. "Айвенга". 3-я серыя.
17.30. "Дзікая прырода: барацьба за жыццё". 23-я серыя.
18.00 і 21.00. "Сёння".
18.35. Хакей з Яўгенам Маёравым.
◆19.05. "Вялікія манеўры".
◆21.35. "Пракажоная". 2-я серыя.
22.35. Часінка.
23.05. Кафэ "Абломаў".

3, чацвер

8-ы канал

* 18.00. "Дзік Трэйсі".
18.30. Наша спадчына.
◆19.00. "Марэна Клара".
20.00. БАНТ: "Рэпартаж".
* 20.05. Мультфільм.
20.20.ММ-4: "Да ведама".
◆20.40. "Шанцы".
21.30. Студыя "БМ": "Квадракола".
◆21.50. "Каханне".

НТВ

◆17.00. "Айвенга". 4-я серыя.
17.30. "Дзікая прырода: барацьба за жыццё". 24-я серыя.
18.00 і 21.00. "Сёння".
18.35. Такое спартыўнае жыццё.
◆19.10. "Фанфан-цюльпан".
◆21.35. "Пракажоная". 3-я серыя.
22.35. Часінка.
◆23.10."Астэнічны сіндром".

4, пятніца

8-ы канал

* 18.00. "Дзік Трэйсі".
18.50. СОЛТЭК: "Дорэміфасолька".
◆19.00. "Марэна Клара".
20.00. Агенцтва "Парнікс".
* 20.15. "Дзік Трэйсі" (працяг).
◆20.40. "Шанцы".
21.30. Студыя "БМ":"Дзевятае воблака".
21.45. Час мясцовы.
◆22.10. "Залатая іголка".

НТВ

◆17.00. "Айвенга". 5-я серыя.
17.30. "Дзікая прырода: барацьба за жыццё". 25-я серыя.
18.00 і 21.00. "Сёння".
18.35. Футбольны клуб.
◆19.10. "Бязмежжа".
◆21.35. "Пракажоная". 4-я серыя.
22.35. Часінка.
◆23.10. "Шаленства".

5, субота

8-ы канал

* 15.00. Мультфільмы.
15.30. Прапаведнік Кенет Коўпленд.
◆16.00. "Марэна Клара".
* 17.45. Мультфільм.
18.00. СОЛТЭК:"Спартыўная мазаіка".
18.30. Музычная праграма з удзелам Кліфа Рычарда.
◆19.35. "Індзіяна Джонс".
21.30. Студыя "БМ".
21.50. Сем хвілін з "Хрыстафорам".
◆22.05. "Куджо".

НТВ

* 17.00. Мультфільмы.
18.00. "Сёння".
18.35. "Ключы ад форта Баярд". 38-і вып.
◆20.00."Сышчыкі-аматары экстра-класа". 15-я серыя.
21.00. "Надоечы".
◆22.00. "Троцкі".
23.45. Трэцяе вока.
* 0.30. Мультфільмы для дарослых.

6, нядзеля

8-ы канал

◆15.00. "Анжэліка– маркіза анёлаў".
16.40. "Сёння з Марлен Хікі" (Хрысціянская місія).
17.10. СОЛТЭК: "ПІК".
* 17.40. Мультфільм.
◆17.50. "Марэна Клара".
20.25. Спорт-сакрэт.
20.50. Бон вояж.
21.00. Студыя "БМ".
◆21.20. Мастацкі фільм.
22.30. Foxy music.

НТВ

◆17.00. "Па шчупаковаму жаданню".
18.10 і 21.10. "Нью-Йоркскі марафон-94".
19.00. "Лепшыя з лепшых".
20.00. Вынікі.
◆21.25. "Аэрапорт".
23.45. КВЗ-91. Першы паўфінал.
1.25. Анонс тыдня.

КІНААФІША МІНСКА

29 кастрычніка

"МАСКВА":
"Паўзком ад гангстэраў" – 13.00(л), 16.30, 18.10, 19.50, 21.30. "У напрамку сонца" – 14.40.

"КАСТРЫЧНІК":
"Паўзком ад гангстэраў" – 14.00, 17.30, 19.20, 21.00. "Самалёт ляціць у Расію" – 15.45. Музычна-пацяшальная праграма "Макс-шоу" – 21.30.

"АЎРОРА":
"Непераможная нага" (д) – 14.20. "Маленькая вядзьмарка" і інш. м/ф (д) – 13.10. "Тэрмінатар-2"(2 с.)** – 14.40, 17.00. "Жаночая тайна"*** – 13.00, 19.20, 21.00. "Матылёк" ("Гвендалін")*** – 16.30, 18.30, 20.30.

"БЯРЭСЦЕ":
"Эйр Амерыка" – 12.00, 15.40. "Матылёк" ("Гвендалін")*** – 12.50, 16.40, 18.30. "Чортава карусель" – 11.30, 15.00, 20.30. "Сесілія"***** – 14.00, 17.40, 19.20, 21.00.

"ВІЛЬНЮС":
"Матылёк" ("Гвендалін")*** – 13.30, 16.40, 20.15. "Нулявы допуск" – 12.00 (30-га – л), 15.10. "Імперыя павукоў"***** – 18.30, 22.00(н). Інфармацыйна-пацяшальная праграма "Усмешка" – 20.30 (толькі 29-га).

"ДРУЖБА":
"Снеданне з відам на Эльбрус" – 16.40. "У напрамку сонца" – 15.00, 18.00. "Рабыня сексу"***** – 19.40, 21.10.

"ПАРТЫЗАН":
"Рэмба-3" – 15.00, 18.20, 21.30. "Лепшыя ў Нью-Йорку"**** – 13.30, 16.50. "Круты палюбоўнік"**** – 20.10.

"ПЕРАМОГА":
"Матылек" ("Гвендалін")*** – 12.50, 14.40, 20.50. "Блукаючыя зоркі" (2 с.) – 16.30. "Мужчынская работа" – 11.00, 19.00. Інфармацыйна-пацяшальная праграма – 21.00.

"САЛЮТ":
"Школа ўцех"**** – 12.00, 15.20, 18.40, 20.20, 22.00. "Начныя ястрабы"*** – 13.40, 17.00.

"СУЧАСНІК":
"Бязлітасныя людзі" – 14.10. "Эмануэль-6"***** – 16.00, 17.40, 19.20, 21.00.

"БЕЛАРУСЬ":
"Уварванне ў тайну"**** – 10.30, 13.40, 17.50, 21.30. "Ноч выючага звера"*** – 11.00, 15.20, 21.20. "Тэмпераментныя дактары" – 12.10, 16.50, 20.00. "Універсальны салдат" – 12.30, 16.00, 19.30. "Не адступаць, не здавацца" – 14.20, 18.20. Інфармацыйна-пацяшальная праграма – 20.00.

"КІЕЎ":
"Вайна ніндзя" – 13.20 (л). "Дзікае каханне"** – 15.00. "Эмануэль-5"***** – 17.00, 18.30, 19.50, 21.00.

"КАМСАМОЛЕЦ":
"Новыя прыгоды капітана Урунгеля" (д) – 10.30, 13.00. "Скарбы Амазонкі"*** – 12.00, 14.00, 16.00, 19.00, 20.30. "Снеданне з відам на Эльбрус" – 15.00, 17.30.

Дзяжурны рэдактар Якаў ЯСЭПКІН. Стыльрэдактар Валянціна СКАРЫНКІНА.

Заснавальнікі: ЦК СМБ, калектыў рэдакцыі газеты "Чырвоная змена".
Выдавец: газетна-выдавецкае закрытае акцыянернае таварыства "Маладняк", 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
Газета ўзнагароджана ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга. Набрана і звярстана ў наборна-выдавецкім бюро "ЧЗ".
Друкарня выдавецтва "Беларускі Дом друку", 220013, г.Мінск, пр. Ф. Скарыны, 79.
Выходзіць у аўторак, чацвер і суботу.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара.

Час падпісання ў друк:
па графіку – 19.20, падпісана – 19.20.
М. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
Індэкс 63129. Зак.116.
Тыраж у кастрычніку 49 365, па суботах-50 365.

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
220013 г.МІНСК, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная – 68-26-27; намеснікі галоўнага рэдактара – 32-12-82, 68-29-45; сакратарыят – 68-29-28; аддзел палітыкі – 68-25-55; аддзел эканомікі і сацыяльных праблем – 68-28-52; аддзел культуры і гістарычнай спадчыны – 68-29-56; аддзел маральна-этычнага выхавання – 68-25-93; аддзел пісьмаў і вывучэння грамадскай думкі – 68-28-32; аддзел студэнцкай і школьнай моладзі – 68-25-93; аддзел інфармацыі, агляддальнікі – 68-29-26; аддзел ілюстрацыі – 68-27-74, 68-25-41; ул. кар. па Брэсцкай вобл. – (01622) 5-57-57, ул. кар. па Віцебскай вобл. – (02132) 2-36-37.
РЭКЛАМНАЯ СЛУЖБА – тэл.68-27-21, 68-29-45. Факс: 32-21-03.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ:
Сяргей БАЛЦЭВІЧ (адказны сакратар), Валянцін БАРЫСЕВІЧ, Валерый ВАРАНЕЦКІ, Валерый ІВАНОЎ, Мікалай ЛАРКОВІЧ, Віктар ЛЮКОВІЧ, Алесь МАСАРЭНКА, Станіслаў НІЧЫПАРОВІЧ, Аляксандр САЛАМАХА (першы нам.галоўнага рэдактара), Павел СІМАНАЎ (нам.галоўнага рэдактара, дырэктар агенцтва "ЧЗ-інфарм"), Алег СЛУКА, Наталля СТРАЛКОВА, Кузьма ШАПЛЫКА, Вольга ШАЎКО, Майя ШЭНДРЫК.

Галоўны рэдактар
Уладзімір БЕЛЬСКІ